

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

24 Ekim 2013 Perşembe

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

24 Ekim 2013 Perşembe

---0---

K O N U

Savfa

Bir Üniversite Adı ile Bir İlçe Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1783)

1:32

İÇİNDEKİLER

Savfa

BİRİNCİ OTURUM

1:28

Engin ÖZKOÇ	(Sakarya)	1:2, 10, 11:13, 14, 17, 23, 24, 26:27
Ebu Bekir GİZLİGİDER	(Nevşehir)	2:3, 28
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	3, 23
Ahmet Duran BULUT	(Balıkesir)	3, 11, 28
Nabi AVCI (Milli Eğitim Bakanı)	(Eskişehir)	3:4, 8, 9, 26, 27:28
Metin Lütfi BAYDAR	(Aydın)	4:6, 12, 13, 23:26
Fatma Nur SERTER	(İstanbul)	6:7
İsmet UÇMA	(İstanbul)	6, 10, 12, 13, 19, 22:23
Orhan ATALAY	(Ardahan)	7, 9
Tülay BAKIR	(Samsun)	7:8, 26
Halil AKSOY	(Ağrı)	8:11, 23, 27
Nebi BOZKURT	(Mersin)	8, 9, 14, 21:22, 24
Ayşenur İSLAM	(Sakarya)	10, 24
Çiğdem Münevver ÖKTEN	(Mersin)	12, 20:21, 24
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	13, 17:20, 22
Avni ERDEMİR	(Amasya)	13:14
Mehmet Naci BOSTANCI	(Amasya)	14:15
Suat ÖNAL	(Osmaniye)	15:16
Osman ÇAKIR	(Düzce)	16:17, 28

İKİNCİ OTURUM

29:32

Madde 1

29

Halil AKSOY	(Ağrı)	29:30
-------------	--------	-------

Önerge		30
Halil AKSOY	(Ağrı)	30
Gerekçe		30
Madde 2, 3		30
Önerge		30:31
Osman ÇAKIR	(Düzce)	31
Gerekçe		31
Önerge		31
Halil AKSOY	(Ağrı)	31
Nabi AVCI (Milli Eğitim Bakanı)	(Eskişehir)	31
Madde 4, 5, 6		32

Açılma Saati: 11.13

Kapanma Saati: 15.26

BİRİNCİ OTURUM

24 Ekim 2013 Perşembe

Açılma Saati: 11.13

BAŞKAN: Fikri IŞIK (Kocaeli)

BAŞKAN VEKİLİ: Avni ERDEMİR (Amasya)

SÖZCÜ: Çiğdem M ünewver ÖKTEN (Mersin)

KÂTİP: Osman ÇAKIR (Düzce)

0

BAŞKAN – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, ilgili kurumlarımızdan gelen değerli katılımcılar, değerli basın mensupları; toplantı yeter sayımız vardır. Komisyonun 24'üncü Dönem, 21'inci toplantısını açıyorum.

Bugünkü gündemimizde, **(2/1783) esas numaralı Bir Üniversite Adı ile Bir İlçe Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi** yer almaktadır.

Ahirete irtihalinin neredeyse 700 yıl sonrasında bile fikirleriyle, düşünceleriyle, gönül dünyasıyla hâlâ büyük bir kuvvetle dünyamızı aydınlatan Hünkâr Hacı Bektaşî Veli hazretlerinin isminin bir üniversiteye verilmesiyle ve yine ilim, düşünce ve eğitim merkezlerimizden önemli bir merkezimizin Tillo olan adının, ilçe olurken Aydınlar olarak değiştirilmiş olan adının tekrar Tillo'ya dönüştürülmesiyle ilgili verilen kanun teklifinin görüşmelerine başlıyoruz.

Öncelikle...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Usul hakkında söz almak istiyorum efendim müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Cümlemi bitireyim, ondan sonra size usul hakkında söz vereyim.

Öncelikle, teklif sahipleri adına 2 değerli arkadaşımıza söz vermek, daha sonra da Sayın Bakana Hükümet adına arzu ederse söz vermek, daha sonra da kanun teklifinin geneli üzerinde söz almak isteyen milletvekili arkadaşlarımıza söz verip geneli üzerindeki değerlendirmeler, görüşmeler bittikten sonra maddelere geçmek istiyorum ancak önce bir usul hakkında söz talebi var.

Sayın Özkoç, buyurun, öncelikle ilk sözü size vereyim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim efendim. Sayın Bakanım, saygılar sunuyorum.

Efendim, birincisi, şunu arz etmek istiyorum: Gerçekten, az önce sizin de uyarınız vardı. Millî Eğitim Komisyonu hiç rahat çalışma ortamı içerisinde değildir. Az önce gördüğünüz gibi, gelen Komisyon üyeleri ayakta kalıyorlar. Komisyon üyelerinin yerleri belli değil. Birbirimizle ilgili rahat bir çalışma ortamımız yok. Diğer komisyonlarda da her komisyon üyesinin yeri bellidir, çalışma ortamları rahattır ve uygun bir çalışma ortamı içerisinde çalışıyorlar. Komisyon Başkanımız olarak Millî Eğitim Komisyonunun rahat bir çalışma ortamı içerisinde çalışabilmesi için elinizden gelen gayreti göstereceğiniz inancını taşıyorum. Bunun için şimdiden size teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, Millî Eğitim Komisyonu, önüne gelen gündem maddelerini bugüne kadar tartışmaktadır. Oysa ki komisyon üyelerinin kendi görüşleriyle ilgili yani Millî Eğitim Komisyonu olmalarından dolayı Türkiye'nin gündemini işgal eden... Örnek veriyorum... Sizinle özel olan görüşmemde de öğrencilerle ilgili bir gündem maddesi var Türkiye'nin gündemini işgal eden. Örnek veriyorum, harç kaldırılmış fakat öğrenciler mağdur, öğrencilerle ilgili bir yasal düzenleme yapılması gerekiyor, Millî Eğitim Komisyonu toplanmış, bunu bir gündem dışı sözle bizim komisyonda toplanmışken tartışıyor olmamız gerekiyor ve bir gündem dışı söz almamız gerekiyor. Gündem dışı sözlerin de gündem maddesine geçilmeden önce söz alarak üyeler tarafından tartışmaya açılıyor olması gerekir. O yüzden, gündeme geçilmeden önce "Gündem dışı söz almak isteyen üye var mı?" diye sorularak gündem dışı sözler kayda geçip gündem dışı sözlerin burada tartışılıyor olması gerekir. Bunun üyelerin hakkı olduğunu biliyorum ve bu hakkın bize teslim edilmesini sizden rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, ben de çok teşekkür ediyorum.

Tabii, daha rahat bir çalışma ortamı her birimizin ortak temennisi, ki artık bu hayata geçmek üzere. Biliyorsunuz, yeni bina komisyon odalarının da yapıldığı ve daha rahat bir çalışma ortamının hazırlanmasıyla ilgili her türlü çalışmanın yapıldığı bir bina olacak. Ümit ediyoruz ki yeni binaya taşındığımız zaman daha rahat bir çalışma ortamı bulacağız, buna kavuşacağız. Bu temenninizin kısa sürede hayata geçiyor olması memnuniyet verici.

Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisinde sadece Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu değil, tüm komisyonlar İç Tüzük esaslarına göre çalışır. Bu İç Tüzük'te bizimle ilgili bağlayıcı kararların dışında belki inisiyatif alanların da inisiyatif kullanma imkânı olabilir ancak İç Tüzük madde 35: "Ancak, komisyonlar, 92 nci maddedeki özel durum dışında kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar." Dolayısıyla, komisyon üyesi her bir arkadaşımızın bireysel olarak her türlü çalışmayı yapma hakkı vardır, buna saygı da duyarız, bunu takdirle de karşılız çünkü Millî Eğitimi Komisyonu toplumdaki eğitimle ilgili, kültür, gençlik ve sporla ilgili taleplerin en yoğun tartışılması gereken ve tartışıldığı da komisyondur. Bunu takdirle karşılız ancak Komisyonumuzun işleyişinin İç Tüzük 35'inci maddeye aykırı olmasını da doğrusu düşünemeyiz. Bu açıdan, gündem dışı konuşmayı İç Tüzük gereği yapma şansımız yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, orada "Gündem dışı konuşamazsınız." demiyor. Yani "Yasal olarak burada bağlayıcı bir karar alamazsınız." diyor.

BAŞKAN – Hayır, "işlerle uğraşamazlar" demek karar almazlar anlamını şey yapmaz.

Yani, burada bir de Meclisin bir teamülü var, geleneği var. Hiçbir komisyon, toplantısına başladığında gündem dışı bugüne kadar herhangi bir çalışma yapmamış.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz yaptık efendim.

BAŞKAN – Onu bilemiyorum yani bizim için Komisyonda söz alan arkadaşlarımız genel üzerinde veya maddeler üzerinde konuştuğunda zaten her konudan çok rahatlıkla bahsettiği için ayrıca böyle bir ihtiyaç da herhâlde oluşmuyor.

Şimdi, öncelikle teklif sahibi arkadaşlarımız adına kim konuşmak istiyor? Peki, 2 arkadaşımıza da, Sayın Ebu Bekir Gizligider ve Sayın Murat Göktürk'e teklif sahipleri adına öncelikle söz vereceğiz, daha sonra, Sayın Bakana Hükümet adına söz vereceğiz, daha sonra kanunun geneli üzerine öncelikle Komisyon üyesi arkadaşlarımıza söz vereceğiz. Söz almak isteyen arkadaşımız kanunun geneli üzerine... Metin Lütfi Baydar Bey, siz söz istediniz, bunun dışında Sayın Serter, Sayın Gürkan, Sayın Atalay, Sayın Bakır, Sayın Aksoy, Sayın Bulut, Sayın Özkoç.

Şimdi, teklif hakkında bilgi vermek ve gerekçelerini açıklamak üzere, teklif sahiplerinden ilk söz Gizligider'in.

Buyurun Sayın Gizligider.

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hâlihazırda Nevşehir Üniversitesi olarak kurulmuş, ilimizdeki üniversitemizin isminin Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi şekliyle değiştirilmesi hususunda teklif sahibi olarak söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer Başkanım, kıymetli üyeler; Hacı Bektaş Veli yüzyıllar öncesi bölgemize gelmiş Horasan erenlerinden olup Anadolu'nun İslamlaşmasında ve Türkleşmesinde en önemli pay sahiplerinden biridir ve yüzyıllar boyunca felsefesi topraklarımızda yeşermiş, artık Balkanlarda, Orta Doğu'da, Türkiye'nin birçok yerinde ve dünyada özellikle Müslümanlar tarafından benimsenmiş, gayrimüslimler tarafından da takdirle karşılanmıştır. Bu isimde, "Hacı Bektaş" isminde bir ilçemiz bulunmakta olup her yıl 16 Ağustos'ta Hacı Bektaş Veli'yi anma şenlikleri yapılmakta ve bu felsefeye inananlar, insanın merkezinde olduğu, hoşgörünün merkezinde olduğu, inancımızın çok önemli bir kısmına değinen bu büyüğümüzü anmakta ve bu vesileyle yeniden felsefesi, inançları tekrar edilmektedir.

Hâlihazırda Nevşehir ilimizde bizim tek üniversitemiz var. Biz bu vesileyle Nevşehir isminin "Hacı Bektaş Veli" ismiyle birlikte olması gereğine inanıyoruz. Bu noktada şu hususları paylaşmak isterim: Üniversitemiz kurulmadan önce Erciyes Üniversitesine bağlı birkaç fakülte ve yüksekokuldan oluşmaktaydı. Tabii, bu süreç belki yirmi yıllık bir süreç ve bu süreçte iki bina dışında yani yaklaşık yüzde 90-95 oranında tamamen Nevşehirli hayırseverlerimiz tarafından inşa edildi ve hâlâ da çok ciddi bir şekilde vatandaş desteğiyle, hayırsever desteğiyle devam etmekte. Yani burada anlatmak istediğim şu ki, şehir ve üniversite bütünleşmesi arzu edilen seviyeye gelmiş, hatta daha da ileri seviyeye gelmiştir. Bu sebeple Nevşehir'de bize yönelen talep –ve biz de bunun doğru olduğuna inanıyoruz ki- "Nevşehir" isminin tek üniversite olması hasebiyle korunması gereğidir. Hacı Bektaş Veli'nin bir gönül eri olduğu, hiçbirimizin isminin olmasına itiraz edemeyeceği hususunda da ortak bir paydada bulduğumuzu düşünüyorum. Bu vesilelerle

“Nevşehir Hacı Bektaş Veli” isminin Nevşehir Üniversitesi'nin yeni ismi olarak değerlendirilmesi hususunda teklifimizi sizlerin takdirine sunuyoruz.

Tabii, burada önünüzde bir çalışma sunduk, hocamızın, rektörümüzün çalışması. Burada, Farsça bir ek olan “ı” nın ayrı yazımı veya yazılmamasıyla ilgili bir çalışma. Takdir ederseniz Hacı Bektaş Veli'nin bu şekilde anılması hasebiyle -belki bu tabii daha teknik olarak da değerlendirilecektir- “ı” nın ayrı yazılmadan “Hacı Bektaş Veli” şekliyle yazılmasının uygun olacağını değerlendiriyoruz. Bu hususta takdirlerinizi bekliyoruz ve söz verdiğiniz için teşekkür ediyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gizligider, biz de teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası Sayın Göktürk'te.

Buyurun Sayın Göktürk.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz üniversitemizi yani Nevşehir'de bulunan üniversitemizin, “Nevşehir Üniversitesi” isminin “Nevşehir Hacı Bektaş Veli” olarak değiştirilmesi hususunda teklifimizi verdik. Nevşehir, Nevşehir Üniversitesiyle birlikte üniversite kimliği kazanan bir şehir. “Hacı Bektaş Veli” ismiyle de tüm Anadolu'ya ve uluslararası camiada tanınırlığıyla güç katmasını istedik. Biraz önce konuşmanızda bahsettiğiniz gibi, Hacı Bektaş Veli, Horasan erenlerindedir ve yaklaşık 700-800 yıldır Anadolu'ya ışık tutmaktadır. Bu ışığın feyzinden biz yıllarca istifade ediyoruz. Nevşehir denildiği zaman akla Hacı Bektaş Veli geliyor. Zaten 16 Ağustos tarihinde Hacı Bektaş Veli'yi anma törenlerini biz milletvekili olduğumuz tarihten bu zamana ve daha öncesinde de katılarak güzel bir şekilde, coşkulu bir şekilde kutluyoruz. Hacı Bektaş Veli, tevazusuyla, alçakgönüllülüğüyle ve bize göstermiş olduğu örneklerle gerçekten çok değerli bir büyüğümüz. En çok bilinen sözlerinden birisi, iri, diri ve birlikte olmaktır. Bu isim bize bunu da kazandıracaktır diye düşünüyoruz biz yani iri, diri ve birlikte olmanın gereği, Nevşehir'de metfun bulunan, kabri Nevşehir'de bulunan bir Anadolu ereninin isminin Nevşehir Üniversitesinde Nevşehir ismiyle birlikte “Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi” olarak anılması hususunda faydalı olacağını düşündüğümüz için bu teklifi verdik. “Nevşehir” isminin muhafaza edilmesini temenni ediyoruz çünkü Nevşehir, biraz önce de söylediğim gibi, üniversitesiyle birlikte kimlik kazandı, üniversite kimliğini Nevşehir ismiyle birlikte kazandı. Bunun muhafaza edilmesi ve ikisinin birlikte güçlü bir şekilde isim olarak zikredilmesini temenni ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Göktürk.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Tillo'nun sahibi yok mu?

BAŞKAN – Tillo'yla ilgili teklif sahibi arkadaşlarımızdan aramızda yok Siirt milletvekillerinden ama Sayın Bakanımız Hükümet adına, milletvekili arkadaşlarımız da tabii ki teklif sahibi olarak da konuşabilirler, hiçbir şey yok.

Şimdi, Hükümet adına söz Sayın Bakanın.

Sayın Bakanım, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Sayın Başkan, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli arkadaşlarım, değerli mesai arkadaşlarım, Sayın Rektör; öncelikle yeni yasama döneminin hayırlı olmasını diliyorum, komisyonumuzun çalışmalarının hayırlı olmasını diliyorum.

Ben kısaca ve hızlıca, öncelikle Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesiyle ilgili görüşümüzü, daha doğrusu ön bilgileri sizinle paylaşayım, sonra bir iki küçük önerimiz var. Teklif sahipleri veya Komisyonumuz uygun görürse o önerilerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Nevşehir Üniversitesi 29 Mayıs 2007 tarih ve 26536 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 17 Mayıs 2007 tarih 5662 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu gereğince kurulan üniversitelerden biri. Bu kapsamda fen-edebiyat fakültesi, sosyal bilimler ve fen bilimleri enstitüleri de kurulmuş, ayrıca Erciyes Üniversitesi'ne bağlı olan Nevşehir Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Nevşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Nevşehir Semra ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu, Meslek Yüksekokulu, Gazi Üniversitesi'ne bağlı olan Hacı Bektaş Veli Meslek Yüksekokulu ve Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı olan Ürgüp Sebâhat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu üniversite bünyesine katılmıştır.

2008 yılında güzel sanatlar fakültesi, 2009 yılında mühendislik-mimarlık fakültesi, 2011 yılında eğitim fakültesi ve 2012 yılında da ilahiyat fakültesi kurulmuştur. Nevşehir Üniversitesi, bugün, 7 fakülte, 2 enstitü, 3 yüksekokul, 7 meslek yüksekokulu, 4

araştırma ve uygulama merkezini bünyesinde barındırmaktadır. Nevşehir Üniversitesinde 269 idari personel görev yapıyor, akademik personel olarak da 12 profesör, 21 doçent, 136 yardımcı doçent, 177 araştırma görevlisi, 105 öğretim görevlisi, 62 okutman, 13 uzman olmak üzere toplam 795 personel görev yapıyor.

Üniversite kurulduğu günden bugüne hızlı bir gelişim kaydederek 2008 yılından 2013 yılına gelinceye kadar 1.531 olan ön lisans öğrenci sayısını 5.189'a, 1.355 olan lisans öğrenci sayısını 5.602'ye, yüksek lisans öğrenci sayısını 966'ya, doktora öğrenci sayısını ise 60'a çıkarmıştır. Şu an itibarıyla üniversitede toplam 11.817 öğrenci öğrenimine devam ediyor.

Teklif sahibi arkadaşlarımızın da belirttikleri gibi, Nevşehir Üniversitesi, Nevşehir halkı ve hayırseverlerin de katkılarıyla fiziki yapılanmasını da hızla tamamlamakta olup 2008 yılında 48.300 metrekare olan kapalı alan miktarını 2013 yılı itibarıyla 136.650 metrekareye çıkarmıştır.

Nevşehir Üniversitesi, üretmiş olduğu bilimsel projelerle bilimsel yayın sayısında 2008 yılına göre yüzde 970'lik bir artış sağlamıştır. 2012 yılında eğitimde kalite beratı olarak düşünülebilecek Diploma Eki Etiketini almaya hak kazanmış olan Nevşehir Üniversitesi, 2013 yılında yaptığı AKTS etiketi başvuru Türkiye İncelemesinde başarılı bulunarak nihai karar için Brüksel'e gönderilmiş olup Avrupa'da da tanınma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

Dediğimiz gibi, 2007 yılında kurulmuş olan Nevşehir Üniversitesi gerek akademik gerek idari gerekse fiziki yapılanmasını hızla tamamlamaktadır.

İsim değişikliği konusunda Hükümet olarak olumlu bakıyoruz teklife. Yalnız imla konusunda belki başka arkadaşların da önerileri olacaktır tahmin ediyorum. Bu tamlama ekini eğer kullanacaksak tireyle kullanmak gerekir kuralı ama bence uygun olan Türkçedeki şeyi Hacı Bektaş Veli üniversitesi yani 'ı'yı filan kaldırıp Türkçede, zaten halkımızın da kullandığı biçimiyle, Türkçe dil bilgisi kurallarına uygun olması itibarıyla Nevşehir Hacı Bektaş Veli üniversitesi olması şayanı tavsiyedir, Komisyonumuzun takdirlerine arz ederiz.

Onun dışında, isabetli bir seçim olmuştur Hacı Bektaş Veli isminin Nevşehir Üniversitesine verilmesi. Hacı Bektaş Veli Hazretleri, bilindiği gibi, bizim kültürümüzde Anadolu'nun 4 direği olarak vasıflandırılan, Anadolu'nun "evladı erbaası" olarak vasıflandırılan 4 büyük şahsiyetten Hacı Bektaş Veli Hazretleri, Mevlânâ Celaleddin Rumi Hazretleri, Hacı Bayram Veli Hazretleri ve Kastamonu'daki Şeyh Şabanı Veli Hazretleri, bunlar bizim kültürümüzde Anadolu'nun 4 büyük direği olarak adlandırılır, evladı erbaası olarak adlandırılır. O bakımdan çok isabetli bir öneridir, Hükümet olarak, Bakanlık olarak, bu öneriye çok olumlu bakıyoruz, Komisyonumuzun takdirine mazhar olduğu takdirde hayırlı olmasını diliyorum.

Tekrar saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, "Tillo" Aydınlar için de şimdi söyleyeyim mi fikrimi, yoksa daha sonra mı söz verirsiniz?

BAŞKAN – Tabii Sayın Bakanım, teklif bir bütün olduğu için...

MİLLİ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Bu konudaki teklife de olumlu bakıyoruz. Zaten halk arasında, bölge halkı arasında bu isim sadece kâğıt üzerinde kaldı, gündelik kullanımda "Tillo" adı süregeldi. Bugün sadece bölgede değil, Türkiye'nin neresinde "Aydınlar" dediğiniz zaman insanlar neresi olduğunu bilemeyebilirler ama "Tillo" dediği zaman bunun nerede olduğunu insanlar biliyorlar. Dolayısıyla bu bir hakkın iadesidir, bölge halkının da talebinin bu doğrultuda olduğunu biliyoruz. Tanınırlık bakımından da, yerleşiklik bakımından da "Tillo" adı tarihimize, coğrafyamıza mal olmuş bir isimdir. O bakımdan bu konudaki değişiklik önerisine de olumlu bakıyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Şimdi teklifin tümü üzerinde ilk söz Sayın Metin Lütfü Baydar'ın.

Buyurun Sayın Baydar.

METİN LÜTFÜ BAYDAR (Aydın) – Sayın Bakan, Sayın Başkan; öncelikle Cumhuriyet Halk Partisi olarak Nevşehir Üniversitesinin adının "Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi" olarak değiştirilmesinden mutluluk duyduğumuzu ifade etmek istiyorum ancak burada ismi Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, Sayın Rektörün oldukça ciddi bir çalışma yaparak hazırladığı gibi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli üniversitesi olarak hem Türkçe nomanklatür açısından da uygun olacağını ve tanınırlık açısından ve kullanılma ve Türkçe yazım kuralları açısından uygun olacağını düşünüyorum. Sayın Rektörün ve Sayın Bakanın bu tezini ben de destekliyorum.

Aydınlar ilçesinin adının "Tillo" olarak değiştirilmesine de olumlu baktığımı ifade etmek istiyorum ama onun ötesinde, bunun temel olarak böyle birleştirilerek değil de İçişleri Bakanlığına direkt ayrı bir teklifle verilmesinin daha uygun olacağını ve etik

olarak da daha uygun olduğunu, böyle karıştırılarak değil de... Yani burada eğitimle ilgili isim değişikliklerinin İçişleri Komisyonunda da ayrı olarak onların görüşülmesinin daha uygun olacağını düşünüyorum.

Burada mesela neler görülebiliirdik eğer bir şey getirmek istiyorsak? Mesela dünyadaki üniversitelerde eğer o bölgede gerçekten geçmişinde bir düşünür ya da filozof var ise o üniversitenin adı o filozofun adına verilmiş olsa bile onun düşüncelerini, onun yaşadığı geleneği araştırmak amaçlı enstitüler kurulur. Yani bir Hacı Bektaş Veli enstitüsü esasında Hacı Bektaş Veli üniversitesinin içerisine çok uygun olur, orada ayrı bir kadro ve örgütlenme çalışması yapabilir ve Hacı Bektaş Veli'nin görüşlerini, Hacı Bektaş Veli'nin takip ettiği, yoğunluğu bugüne kadar yazılı olarak dile getirilemeyen Alevi Bektaş kültürünün bir yazılı metne dönüştürülmesi konusunda da Hacı Bektaş Veli enstitüsü çok ciddi bir çalışma yapabilir. Bu konuya Sayın Rektörümün de, Sayın Bakanımın da, diğer arkadaşlarımla da sıcak bakacağını tahmin ediyorum. Bu üniversitenin adının değişikliğiyle birlikte bunun içerisine bir Hacı Bektaş Veli enstitüsü bununla ilgili çalışmaları yapmak, Alevi Bektaş kültürünün yazılı dokümanlarını oluşturmak amacıyla bir enstitü kurulabilir. Bu şu anda aklıma geldi ben bunu ifade edebiliyorum.

Siirt'le ilgili bir şey konuşacaksak, eğer yani Siirt'e bir şey yapmak istiyorsak burası Eğitim Komisyonu olduğuna göre... Siirt'te, biliyorsunuz, Siirt Üniversitesi var o da 5662 sayılı Yasa'yla kurulan ve 29 Mayıs 2007 tarihinde Siirt ilinde kurulmuş bir devlet üniversitemiz var. Orada da üniversitede 3 fakülte var, 2 enstitü var, 1 yüksekokul, 4 meslek yüksekokulu ve 3 araştırma merkezi var, toplam 13 akademik birim bulunmakta. Üniversitenin toplam 5.145 öğrencisi vardı geçen yıl itibarıyla, 458 personeli var, bununla birlikte her yıl üniversitenin öğrenci sayısı artmakta. Siirt ilimiz, bölge olarak Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunup kuzeyinde Bitlis, kuzeydoğusunda Van, güneyinde Şırnak, güneydoğusunda Hakkâri, batısında Batman, güneybatısında Mardin yer almaktadır. Bahsedilen bu illerden Bitlis Eren Üniversitesinde, Şırnak Üniversitesinde, Hakkâri Üniversitesinde ve Batman Üniversitesinde, Mardin Artuklu Üniversitesinde tıp fakültesi bulunmamaktadır. Siirt'in çevresinde komşu olarak bulunan bu illerden sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde Tıp Fakültesi bulunmaktadır. Bundan dolayı bölgede bir tıp fakültesi ve araştırma hastanesi bulunması uygundur. 5 ilin tam ortasında olan Siirt, bölgede sağlık alanında gelişim bekleyen ve insanların bu konuda beklentisi olan bir ilimizdir. Bu yüzden, bu bölgede, hasta olan kişiler civardaki tıp fakültelerinde bulunan illere gitmekteydiler. Mesela enfarktüs geçiren bir Şırnaklı ya da Siirtlinin anında müdahale edilerek kurtarıma şansı yoktur, enfarkt olduktan sonra ancak müdahale edilmektedir. Bu yüzden, baktığımız zaman, mesela Adıyaman Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası -orada tıp fakültesi var- 388 kilometre, Gaziantep Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası 500 kilometre, Diyarbakır Dicle Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası 187 kilometre, Erzurum Atatürk Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası 425 kilometre, Malatya İnönü Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası 438 kilometre, Elâzığ Fırat Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası 340 kilometre, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesiyle Siirt Üniversitesi arası 265 kilometre.

Değerli arkadaşlar, burada, bu hastaların Siirt'ten civardaki en yakın üniversite hastanelerine gitmeleri ve onlara anında müdahale edilebilecek bir ekibin olması en az, en iyi şartlarda 2,5 saati almaktadır. Yani içinizde hekim olarak bulunan bir Millî Eğitim Komisyonu üyesi olarak 2,5 saati geçirmiş bir enfarkt vakasına yapılacak fazla bir şey yoktur. Oradaki vatandaşımızın da Siirt'teki, Şırnak'taki, Bitlis'teki vatandaşımızın da anında müdahale edilerek, en azından kalp sağlığı açısından ki beyin ve diğer bölümlerle ilgili söylemiyorum, en çok bilinen olduğu için söylüyorum, mutlaka bir tıp fakültesinin kurulmasının uygun olacağını düşünüyorum. Yani Şırnak'taki bir hastayı helikopter, ambulans dışında taşıma şansınız yoktur. Siirt'te tıp fakültesi kurulması bölgede yaşayan insanlar için hayati önem taşımaktadır. Ayrıca Siirt'te kurulacak olan tıp fakültesinin bir araştırma hastanesi olması bölgedeki kişilerin hastalıklarını da inceleyecek durumda olacaktır. Hatta burası ileriki dönemlerde eğer iyi bir merkez olacak ise Siirt'teki merkez, tüm Kuzey Irak'taki orada bulunan Irak vatandaşlarına hizmet edecek bir bölge sağlık merkezi konumunda olabilir eğer böyle bir şey düşünüldüğü takdirde. Bunların dışında, tıp fakültesi kurulması bölgede ekonomik bir canlılık yapacaktır, bu da öğrenci sayısının artması, bölgede yaşayanlara iş istihdamının sağlanması ve bölgenin sağlık merkezi olmasını sağlayacaktır. Bu nedenle Siirt Üniversitesi bünyesinde bölgede bulunan ve tüm vatandaşlarımız tarafından da bilinen Veysel Karani adını alarak Siirt Üniversitesi Veysel Karani tıp fakültesi kurulmasını da yine Hacı Bektaş Veli enstitüsüyle birlikte Siirt Üniversitesi Veysel Karani tıp fakültesinin -ziyaret ilçesi vardır, biliyorsunuz Siirt il sınırları içerisinde Bitlis yolu üzerinde- kurulmasını teklif ediyorum Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak ve bu konuda eğer bir şey yapacak isek Siirt için bunların yapılması gerektiğinin doğru olduğunu, bir ilçenin adının değiştirilmesinin konusunun Millî Eğitim Komisyonu olmadığını, İçişleri Komisyonunda bunun görüşülmesinin daha uygun olacağını, eğitimi bu şekilde birleştirerek getirmemizin daha uygun olacağını ifade ediyorum.

Dediğim gibi, herhangi bir olumsuz düşüncemiz yoktur, Nevşehir Hacı Bektaş Veli üniversitesiyle ilgili olarak memnuniyetimizi ifade ediyorum ama onun yanı sıra Nevşehir Hacı Bektaş Veli üniversitesi Hacı Bektaş Veli araştırma enstitüsünün

kurulmasının çok uygun olacağını, onun isminin de ne olacağını Rektör Hanım çok uygun bir şekilde ifade edecektir ama Siirt'e bir şey yaparsak Siirt'e de o bölge için gerekli olan Siirt Üniversitesi Veysel Karani tıp fakültesinin kurulmasını öneriyorum. Eğer bu kabul edilerek yine Meclise de gelirse Cumhuriyet Halk Partisi olarak bunlara olumlu bakacağımızı ve destekleyeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Baydar.

Şimdi söz sırası Sayın Serter'in.

Sayın Serter, buyurun.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Millî Eğitim Komisyonu üyeleri, Sayın Rektör; hoş geldiniz. Şimdi arkadaşlarımız konu üzerinde ayrıntılı açıklamalar yaptılar. Ben, ilke olarak bir üniversitenin adının değiştirilmesinin yaratacağı sıkıntıları çok iyi biliyorum çünkü verilmiş olan diplomalar, alınmış olan dereceler, citation indekslere yapılmış olan atıflar, bütün bunlar, çok ciddi geleceğe dönük sıkıntılı bir süreci de başlatıyor. Tabii, ben, şunu isterdim: Eğer Hacı Bektaş Veli ismi bir üniversiteye verilecekse yeni kurulmuş bir üniversite olmasını çok arzu ederdim ama daha kolaycı bir yola gidilerek bunun üzerinden üniversitelerin bir siyasi mesaj amacıyla kullanılıyor olmasından da çok büyük bir rahatsızlık duyduğumu burada ifade etmek istiyorum.

Sayın Rektörün teklifi ve Sayın Bakanımızın da buna destek vermiş olmasına ayrıca memnun oldum. Gerçekten adın Hacı Bektaş Veli olması zaten üniversite bünyesinde kurulmuş olan meslek yüksekokullarının da isminin böyle olmasıyla birlikte düşünüldüğünde Türkçe yazım kuralları itibarıyla da çok daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Şimdi, tabii, bizim önümüze aslında Millî Eğitim Komisyonunun hiç ilgi alanında olmayan, hiç yetki kapsamına girmeyen 2 teklif birlikte getirildi. Yani torba kanun mantığı geldi millî eğitimle ilgili bir kanunun içine girdi ve biz onu bu Komisyonunda görüşüyoruz. Ne acıdır ki millî eğitimle ilgili konular bu Komisyona getirilmezken millî eğitim konusu olmayan bir konu, bir ilçe adının değiştirilmesi torba kanun mantığıyla bu komisyonda bir madde hâline dönüştürülmüştür. Böyle bir anlayışı kabul etmemiz mümkün değildir, böyle bir gayri ciddi yaklaşımla bir düzenlemenin yapılmasını kabul etmek bir kere mümkün değildir. Millî Eğitim Komisyonu bir ilçe adını ne için konuşacaktır, hangi esasa dayalı olarak? Bu, son derece yanıltıcı. Hani olmuşken bunu da arada çıkartalım. Ben bu konuda oy kullanmamamız gerektiğini bir kere daha hatırlatmak istiyorum Komisyon üyelerine. Millî Eğitim Komisyonunun konusu olmayan bir ilçe adının değiştirilmesi konusunda kullanılacak her oy, gelecekte bir yanlış imza atmak olacaktır.

Gelelim ilçe adının değiştirilmesine, ben oy kullanmayacağım, ret oyu da vereceğim, açıkça da söylüyorum ama şunu en azından düşünmemizi istiyorum: Ben Siirt'i çok iyi biliyorum, yıllarca orada görev yaptım Cumhuriyet Halk Partisi adına, Siirt'in Aydınlar ilçesini de gayet iyi biliyorum. Şimdi, biz "Halk böyle istiyor, canım, bunun bilinen adı budur." mantığıyla ya da "Eskiden kullanılan ismi budur." mantığıyla eğer il ve ilçe isimlerini değiştirecek olursak yarın Diyarbakır'a da o zaman Amed, Ağrı'ya da Ararat, İzmir'e de Smyrna, İstanbul'a da Konstantinopolis demek isteyenler olacaktır. Böyle bir anlayışla hareket edilemez. Yerleşik bir isimdir, güzel bir isimdir, aydınlık ifade eden bir isimdir, ben ilçenin özelliğini de gayet iyi biliyorum. Halk arasında söylenen, kullanılan her ifadeye göre toplum kendisini yeniden yapılandıracak, il isimleri, ilçe isimleri, üniversite isimleri değiştirilecekse bunun önü alınamaz diyorum ve bu uygulamanın, bu kanun maddesini görüşmenin Millî Eğitim Komisyonunun görevi ve yetkisi dâhilinde olmadığını altını bir kere daha çiziyorum ve teşekkür ediyorum.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sevgili Hocam, adınız halk partisi ne yapalım?

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Böyle bir cevap vermeniz de AKP işte dememi gerektiriyor, siz de Adalet ve Kalkınma Partisi siziz.

Gidin Yunan Konsolosluğundan verilen vizelere bakın, basılan damgaya bakın. Ben bunun karşısında bu hükümetin, devletin nasıl durmadığına şaşırıyorum yıllardır çünkü ben İstanbul adına sahip çıkıyorum.

BAŞKAN – Sayın Serter, bir teknik açıklama yapmak durumundayız.

Şimdi, eğer müsaade ederseniz Komisyon usulümüzde karşılıklı bir şey yok. Şimdi, kanun teklifleriyle ilgili İç Tüzük'ümüzün 74'üncü maddesinde "Kanun teklifleri de, gerekçesiyle birlikte Başkanlığa verilir. Komisyonlar, şartlarına uygun olmayan kanun tekliflerini sahiplerine tamamlamaya yetkilidirler. Kanun teklifleri, Başkanlıkça komisyonlara doğrudan doğruya havale edilir." Şimdi, şu anda Millî Eğitim Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmiş ve 5 imzalı bir kanun teklifi var. Biz, bu kanun teklifini Meclis Başkanlığına sunulduktan sonra Komisyonumuza havale edilmiş olması dolayısıyla görüşüyoruz. Kaldı ki konu çok

teknik, çok böyle işte detay çalışma gerektiren bir konu da değil, bir isim değişikliği, o açıdan teklif sahiplerinin bu tekliflerine saygı duyduğumuzu ifade ediyoruz ve Komisyon gündemimizde de görüşüyoruz.

Şu anda söz sırası Sayın Gürkan' da.

Recep Bey, ayrıldı, peki.

O zaman Sayın Atalay, söz sırası sizde.

Buyurun.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; bu isimlerin iadesiyle ilgili ben genel olarak düşüncemi ifade etmek istiyorum. Bu, esasında sadece bir isim iadesi değil, esasında hakların iadesidir, bunu böyle kabul etmek lazım veya böyle algılamak lazım çünkü üzerinde yaşadığımız topraklar esasında kadimden bu yana birçok farklı kültürün, farklı uygarlıkların tecessüs ettiği, ete kemiğe büründüğü topraklardır. Dolayısıyla bu topraklardaki her türlü değeri asli hüviyetle korumak esasında insanların müşterek değerlerini korumaktır, bunu böyle algılamak lazım çünkü dinden dile, kültürden coğrafi isimlendirmelere, hatta imgelemelere kadar sair kültürel ve dinsel varlıklar -bunlara siz mezarlıkları da, mabetleri de katabilirsiniz- bu esasında bu toprakların başlangıçtan bu yana ne kadar zengin kültürel bir miras taşıdığına göstergeleridir. Bu mirası korumak esasında bir insanlık mirası olması hasebiyle her insanın asli görevlerinden bir görevdir. Ne yazık ki geçtiğimiz yüzyılın, yani 19' uncu yüzyılın beşeriyete kazandırdığı birçok artının yanı sıra birçok eksiklikleri de olmuştur ki bu eksikliklerin en önemlisi belki de hâlâ daha yer yer insanı insanın kurdu hâline getiren asimilasyon cürmüdür ve bu cürüm ne yazık ki farklılıklara tahammül göstermeyen her yapıyı tek tipleştiriyor, bu manada kendisine benzeten bir süreç izlemiştir ve bu süreç ne yazık ki ülkemizde de çok derin yaralar açmıştır. Hamdolsun ki Hükümetimiz, bu yaraların kabuk bağlanması noktasında bir irade koymuş ve hakların iadesini temsil eden, isimlerin iadesi noktasında bir adım atmıştır. Ben bu isim değişikliğini esasında böyle okuyorum. Dünyanın, özellikle demokrasi, insan hak ve hürriyetleri alanında yol almış, mesafe katetmiş birçok ülke bu asimilasyoncu patolojik anormalliklerden rücu etmiş, demokrasi ve insan hakları noktasında yol almaya çalışan bizim gibi ülkelerde de bunun zarureti toplumsal olarak esasında kabul görmüştür, bunu da böyle okumak lazım. Ben bu açıdan "Tillo" nun, özellikle "Tillo" nun bütün bölge açısından son derece önemli bir ilim merkezi olduğunu yakinen bilenlerden birisiyim. Sadece bu isim değişikliğinin esasında "Tillo"yla da sınırlı kalmaksızın diğer yerlerde de bu değişikliklerin, özellikle yörede oturan insanların görüşleri alınarak, reylerine başvurularak iadesini talep edenlerden birisiyim. Bu, şu demek değildir ki: Bir askerî darbe yapılır, masa başında her istediğini yapan 3-5 kişi, insanların isimlerine varıncaya kadar, çocuklarına koyacakları isimlere varıncaya kadar, sizin çocuklarınızın isimlerini de biz koyarız, siz anne-baba olarak böyle bir hakka da sahip değilsiniz diyen totaliter, otoriter, diktatörce bir yaklaşımın da, Komisyon adına, Komisyonun bir üyesi olarak bunun artık tarihe gömülmesi gereken bir süreç olduğunu, tarihsel bir evre olduğunu düşünüyorum. Hükümetimizin bu noktada atmış olduğu bu adımı takdirle karşılıyorum. Gerçekten bu, tarihî bir dönüm noktasıdır, bu Komisyonunda bugün yapılacak 2 isim değişikliğinin bu manada tarihsel bir anlama sahip olduğunu düşünüyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Atalay.

Şimdi söz sırası Sayın Bakır' da.

Sayın Bakır, buyurun.

TÜLAY BAKIR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri ve Sayın Rektörüm; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Nevşehir' de kurulacak bir üniversitenin benim dileğim sadece Hacı Bektaş Veli üniversitesi olarak anılmasıdır. Bunun daha doğru olacağını ve bir Nevşehir' e ayrıca isminin konulmasının çok gerekmediğini düşünüyorum çünkü o zaman asıl ağırlığı Hacı Bektaş Veli' ye vermiş oluruz ve bu, çok daha uygun olur. O şehri simgeleyen, onun görüşlerini simgeleyen bir üniversite olur ve öğrenci de sadece bunun bir isim değişikliği değil, böyle bir büyük bir insanın adının verildiği bir üniversitede okumanın daha iyi onurunu yaşar diye düşünüyorum.

Şimdi, 19 Mayıs Üniversitesi öğretim üseyidim, biz de 19 Mayıs Üniversitesi'dir, bunu da herkes böylece bilir ve ben de o Üniversitede öğretim üyesi olmaktan her zaman onur duydum, bence doğrusu budur. Yani onu kim bilemeyecektir? Zaman içinde belki yabancı literatürde bakacaktır, o da zaten makalenin hemen sonunda nerede yayınlandığı çıkınca zaten geçecek, 19 Mayıs Üniversitesi Samsun ya da Hacı Bektaş Veli üniversitesi Nevşehir dediğimiz zaman çıkar. Ben bu görüşteyim.

İkincisi, ben ismin de hiç değişmemesinden yanayım çünkü bu da ona o derinliği verecektir ve ona, o mümtaz şahsiyete verilen önemi, saygıyı daha iyi ifade edecektir, ben bu isimlerin, mademki ismi koruyoruz, o isme hürmeten bu üniversitenin adını

değiştiriyorsak aynı kalmasından yanayım. Bu kadarını çünkü bizim en önemli şeyimiz... On binlerce seneden beri Anadolu'da pek çok kültürler yaşadı ama bunlar hep sanki böyle arkeolojik kalıntı gibi kaldı, hâlbuki bizim bunları gerçek anlamda yaşatmamız lazım diye düşünüyorum ve ben olsam ismini hiçbir şekilde değiştirmem.

Gelelim Lütfi Baydar Hoca'nın dediğine ben de katılıyorum. Kesinlikle bir üniversiteye sadece adını vermek değişmez, ben bundan önce de, 19 Mayıs Üniversitesinden önce de Karadeniz Teknik Üniversitesinde öğretim üyesiydim, o zamanlar oradaki hastaneye Farabi Hastanesi dendi. İyi de yani herkes zaten onun hiçbir şeyiyle, Farabi, neyle uydu, orada ne vardı onu anlamamız mümkün değil ama burada mutlaka en azından önce bir ana bilim dalı olarak başlaması, Hacı Bektaş Veli ana bilim dalı ve kısa bir süre içerisinde de bunun tam bir enstitü olması gerekli çünkü ancak o zaman derinlemesine araştırmalar yapılır ve o dalı tercih edenler de gider. Bizim bunlara kesinlikle ihtiyacımız var.

Şimdi yurt dışında konuşulduğu zaman ne yapıyoruz? Bizim üniversitemizin en geçmiş şeyi baktığınız zaman 100 seneye dayanıyor, hadi olsun 150 sene. Orada 150 senelik bir üniversiteyi, İngiltere'de şey yerine koymuyorlar "Yani nedir ki bu?" diyor, "Ne olur?" Adam bin seneden bahsediyor, 500 seneden bahsediyor. Benim bu fikir insanım 700-800 yıllık bir geçmişten bahsediyoruz. Onun için, mutlaka bu değerlerin bu şekilde yaşatılması ama orada o ilmin de derinlemesine incelenmesi gerektiğinden yanayım.

"Tillo" ismini kesinlikle şey yaparım çünkü halkın benimsediği bir isimdir, bu demek değildir ki zaman içinde Konstantinopolis'le değişecektir. Yani, geçti Bor'un pazarı, öyle bir şey yok. Yani, hiçbir şekilde böyle bir şeyin olması mümkün değil. Ama şunu çok görüyoruz: Zamanında 40 bin köyün ismi değiştirilmiş Sayın Bakanım ve bakıyorsunuz, şimdi, aynı ilçe içinde, aynı il içinde bir sürü köyün isimleri bile benziyor ve hepsi -şimdi Büyükşehir Yasası'nın içine aldık- yine o mevcut, işte, bilmem düzköy, öteköy, beriköy, bu nasıl köy yani? Yani, artık, köylükten çıkarıp mahalle yaptığımız onların gerçek ismiyle o isimleri değerlendirmede bana göre daha büyük fayda var. Ben bu ismi de destekliyorum.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakır.

Şimdi, söz sırası Sayın Aksoy'un.

Sayın Aksoy, buyurun.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Sayın Rektör, Komisyonun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, önümüzde bir yasa teklifi var. Belli ki bu isim değişikliği son dönemde moda ismiyle "açılım paketi"nin bir yansıması olarak karşımıza gelmiş, demokratikleşme paketi olarak karşımıza gelen paketin gereği olarak önümüze gelmiş. Bu bakımdan, biraz dikkatlice bu olaya bakmak lazım.

Bir kere, sayın konuşmacılar şimdiye kadar hiç Alevilerden söz etmediler, hiç Alevi ismi geçmedi. Hacı Bektaş-ı Veli, bir kere, Alevi Bektaş inancının ve kültürünün baş temsilcilerinden birisidir, bir felsefe sahibidir. Eğer, Hacı Bektaş-ı Veli'den söz ederken onu Alevi Bektaş kültüründen ayırırsak son derece Alevilere ciddi bir hakaret etmiş oluruz. Eğer bunu şu şekilde anlıyorsak o da hakarettir: Söz gelimi, Yavuz Sultan Selim köprüsü olayı karşısında Alevilerin biraz o kırgınlıklarını giderebilmek için bu isim düşünülmüyorsa çok doğru yapılmıyor demektir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Affedersiniz, son cümleleri biz duymadık.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Şimdi, bir köprü yapılıyor, Yavuz Sultan Selim köprüsü. Aleviler açısından bu isim çok sempatik bir isim değil. Bununla ilgili Alevilerin ortaya koymuş olduğu tepkiyi de biliyoruz ve görüyoruz. Bunu hafifletmek ya da bu konudaki tepkileri yumuşatmak için eğer bu isim düşünülmüyorsa, bu Alevi inancına, kültürüne ve o inanca sahip insanlara hakaret anlamına gelecektir.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Neden hakaret olsun?

HALİL AKSOY (Ağrı) – Pardon...

Bu nedenle, biz, eğer, öyle bir üniversite açılırsa, veyahut da o isimle bir üniversite oluşturulursa -öyle ise- bunun bünyesinde Alevi inancını ve kültürünü esas alan bir fakültenin de oluşturulması lazım. Bununla ilgili bizim bir değişiklik önergemiz de olacak, biraz sonra sunacağım. Zira, aynı üniversitenin bünyesinde İlahiyat Fakültesi de var. Şimdi, şu söylenemez: "O kaldırılınsın, yerine bu konulsun." Bu söylenemez, bu bir zenginlik aynı zamanda. Bu nedenle, aynı üniversitenin bünyesinde Alevi inancı ve kültürüyle ilgili bir fakültenin kurulması da bu yasanın içine yedirilmelidir.

Şimdi, bu ismin başındaki kent isminin çok yerinde olduğunu düşünmüyorum. Zira, eğer bir üniversite marka olacaksa kendi ismiyle marka olur. Kaldı ki, Hacı Bektaş-ı Veli kendi başına bir markadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi diye anılmıyor, Orta Doğu Teknik Üniversitesi olarak anılıyor ve burada olduğu biliniyor, Ankara'da olduğu biliniyor. Bu nedenle, o ismin, yani Nevşehir isminin şeyin başında olması çok doğru değil. Ama şuna katılıyorum: Kültürlerin, halk edebiyatının temsilcilerinin, bilim adamlarının isimlerinin üniversitelere konulmasını son derece yerinde buluyorum.

Mesela, Ağrı'da diyelim ki bir üniversite var. Söz gelimi, Ağrı'da en çok tanınan, bilinen, halkın en fazla yakınlık duyduğu isim eğer Ahmed-i Hani'ye onun isminin Ahmed-i Hani Üniversitesi olarak değiştirilmesi veya anılması elbette önemlidir.

Keza, Hakkâri Üniversitesi'nin ismi de değişebilir. Mesela, orada en fazla bilinen, orası, Kürt dilinin ve edebiyatının en tanınmış insanları var. Mesela, Melaye Bate onlardan birisidir; mesela, Fegiyeye Teyran onlardan birisidir, bu değişebilir, bu mümkündür, olumlu görürüz.

Keza, Şırnak'ta Şırnak Üniversitesi var ama bu da Melayi Cizirî olarak değiştirilebilir, bunlar mümkün. Ama şunu söylemekte yarar var: Bu isimleri düşünürken bile eğer biz bir asimilasyon amacı taşıyorsak bu oldukça sıkıntılı bir şeydir.

Üniversitenin, rektörlüğün vermiş olduğu teklifte söz gelimi inanç önderi olarak söz edilmiyor. Fakat, ben, onu, yazım kuralları açısından sadece ele almak istiyorum o şeyde. Şimdi, şöyle söyleniyor: "Türkçe gramere göre bu ismi düzenleyelim." diyor ve "Veli" ibaresi Hacı Bektaş'ı ifade eden unsurlardan biridir." diyor, doğru. "Türkçe gramerde buna unvan grubu denilmektedir. Unvan grubunda ise bu tarz bir aidiyet ibaresi kullanılması doğru değildir." Niye Türkçeye göre düşünüyoruz, niye halkın kabul ettiği şekilde, orijinal şekilde bunu kabul etmiyoruz? Bunu orijinal şekilde kabul edelim.

Keza, "ı" ibaresi veya "i" eki -Bektaş tire "ı"- Türkçe'de yok mudur? Sayın Bakan biraz önce bir şey telaffuz etti, Eftal-i Erbağ...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Evtad-ı Erbağ, dört direk demek.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Erbağ, evet, "ı".

Devam ediyorum, şimdi, Türkçe kurallarına falan çok aykırı olabileceğini sanmıyorum. Ben de divan edebiyatı okumuşum söz gelimi, divan edebiyatında bu tür şeyler var ama halkın ifade ettiği şekilde bunun kalmasında yarar var.

Mesela, Türk edebiyatında önemli şahsiyetler var, bunların yazmış olduğu kitaplar var. Mesela, düşünün, şimdi aklıma geldiği için söylüyorum Rübâb-ı Şikeste "ı"yla yazılıyor. Bab-ı Hayat, "ı"yla yazılıyor. Şimdi, buna bir aykırılık...

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Bâb-ı Âli...

HALİL AKSOY (Ağrı) – Bâb-ı Âli, vesaire. Yani, buna binlerce örnek veririm. Yani, onlar ayrı olaylar.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – İsim tamlaması var orada ama bunda yok.

HALİL AKSOY (Ağrı) - Bu nedenle, halk arasında ifade edildiği şekliyle korunmasında yarar var, ancak o zaman anlamlı olur; değilse, biz, bu asimilasyon politikasını yazım da sürdürmüş olacağız ki, bu doğru değil, bunu yapmamak gerekir. Böyle bir anlayış, böyle bir ince asimilasyon anlayışını burada sürdürmek çok doğru değil. Bu gerek halk gerekse bilim adamlarının "Evet." diyebilecekleri bir şey olmaktan oldukça uzaktır.

Keza, konuyla ilgili olarak, ısrarla belirtmek istediğim bir nokta bu: Onun bünyesinde mutlaka bir Hacı Bektaş-ı Veli'nin felsefesini, düşüncesini yansıtan bir fakültenin kurulması ve bu fakülteye Alevilerle ilgili doğrudan onu anımsatan bir ismin konulması en doğru olanıdır. Bu eğer bu sürece hizmet de etmek istiyorsa mutlaka böyle yapılmalıdır. Bu konuyla ilgili bizim bir teklifimiz var, bunu şeye sunuyorum.

Öten yandan Tillo... Şimdi, bakın, hemen şunu söyleyeyim arkadaşlar, resmî şeylerden aldığım bir rakam var -köy, il, ilçe isimleri değiştirilmiş, ta Osmanlı'dan beri değiştirilmiş, bu isimler bazen hakarete varmış vesaire, onların hepsini bir tarafa bırakıyorum- 30.280 isim değiştirilmiş. Bu sadece yaşanan yerler, insanların yaşadığı yerler. Bir de, genel itibarıyla ifade edebileceğimiz yer ve yöre isimleri değiştirilmiş. Bunların sayısı, yine bir kaynaktan aldığım bilgiye göre veya belki kulağımda öyle kalmış 226 bin yer ve yöre ismi değişmiş toplamda. Şimdi, ben bu 226 bini bir kenara bırakıyorum, 30.280 rakamını -bu resmî bir rakamdır- esas alıyorum. 30.280 ismi değiştirebilmek için her birisine -dikkat buyurun lütfen- biz bir gün ayırırsak 30.280 eder. Kaç yıl eder? Hesapladım, seksen üç yıl eder. Seksen üç yıl ben "Darebî ya jerin" köyünün -benim köyümdür- isminin değişmesini bekleyemem, bu halk da beklemesin. Öyleyse, siz eğer yer ve yöre isimlerini değiştirmek istiyorsanız, il ve ilçe isimlerini değiştiriyorsanız o hâlde yapmanız gereken şey şudur: Bunlar, söz konusu tarihlerde, kanunlarla, kurulan ad değiştirme komisyonları marifetiyle değiştirildi. Bu kanunları geriye alın, yok sayın ve bunları iade edin, iade. Bu gasp edilmiş bir isim, gasp edilmiş bir hak, bu hakkı iade edin. Bu Parlamento'ya, bu Komisyona bu yakışır,

vicdana da bu yakıştır. Keza “Tillo” mudur, “Tillo” mudur? Bu “Tillo” dur. Nasıl yazacaksınız? “I”yla yazacaksınız. Niye “Tillo” yazıyorsunuz?

Bir şey daha söyleyeyim -yani yaşadığım şeyler açısından söylüyorum- bu da bu işi Türkçeleştirmektir. Ben babaannemin bir cemaatte söylediklerini size hatırlatayım. Babaannem bardağın ismini bilmiyordu, Kürtçe “iskan” diyorlardı bizde. Gelen kravatlı falan insanlar vardı, öğretmen arkadaşlarım vardı, eve gelmişlerdi. Annem bağırırdı -yani bunu söylerken de yani kendi lehçesiyle söylüyor tabii, veyahut da işte kendi gramatik yapısıyla söylüyor- “Kızım, kızım iskeni getir iskeni.” “İsken” “isken” yapıldığı zaman, yani harf inceltildiği zaman Türkçeleşmiyor, böyle düşünmemek lazım. Öyleyse buna “Tillo” deyin, ismi “Tillo”dur, “Tillo” olarak geçmelidir. Siz bunu Türkçe yazım kurallarına göre mi yapıyorsunuz, yoksa ifade edildiği, halkın ifade edildiği...

İSMET UÇMA (İstanbul) – “Tillo” Türkçeye daha uygun.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Dinler misiniz lütfen?

AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Türkçe diyorsanız, gramatik olarak “Tillo” uygun.

HALİL AKSOY (Ağrı) – İşte, zaten orada faka basılıyor, ben onu anlatmak istiyorum.

AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Bence, biraz fazla...

HALİL AKSOY (Ağrı) – Yok, değil, çok önemlidir, alfabeye ilgilidir, yazım kurallarıyla ilgilidir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bunun sonu yok.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Dinler misiniz lütfen?

Şimdi, yazılış şekli Kürtçe kurallara göre doğrudur. Çünkü noktalı “i” Kürtçede “ı” olarak okunur, şapkalı “ı” ancak “i” olarak okunur. Onun için, Kürtçe kabul ediyorsan doğrudur; Türkçe kabul ediyorsan o yanlıştır.

Buradan şunu söylüyorum: Siz, bununla ilgili değişiklikler yaparken eğer Türk Harf Kanunu’nu göze almadan değiştirerseniz yazık edersiniz.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Tillo, Süryanice değil mi Hocam?

HALİL AKSOY (Ağrı) – Nece olursa olsun, kullanıldığı şekliyle.

Orada, şu anda...

BAŞKAN – Sayın üyeler, lütfen, hatibin konuşmasında müdahil olmayalım. Değerli hatibimiz de sözlerini toplarlarsa seviniriz.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Bin yıllardır orada insanlar yaşamış, gelmiş geçmiş. Sadece Kürtler yaşamamış, Araplar yaşamış, Farstar yaşamış, Yezidiler yaşamış, Türkler yaşamış, Rumlar yaşamış, isimler öyle oluşmuş. İsimleri kendi orijiniyle -dikkat edin- kabul etmek lazım. Bu ister Sümerlerden olsun, ister Etilerden olsun, kimden olursa olsun, benim derdim o değil. Derdim, şu anda o ismi kullanan insanların yani kendisine mal eden insanların Kürt olmasıdır. O nedenle, siz, eğer, Kürtçe alfabeyi esas olarak alıyorsanız, öyle bir yasanız yok. Kürtçe alfabeyi öyleyse kabul edin. Türkçeye göre yapıyorsanız, öyleyse bu alfabeyi Türkçe alfabe koyunuz. Bu da önümüzde problemler yaratır. “X” harfinde yaratır, “q” harfinde yaratır, şunda yaratır bunda yaratır. Çünkü biz burada artık belli ki bu değişim sürecine göre Kürtlerin de taleplerini göz önüne alarak bu isimleri değiştireceğiz, öyle görünüyor ama seksen üç yıl beklemeden. Nasıl ki bir sabah Kürtler kalktıkları zaman yer ve yöre isimleri değişmişti, aynı hızla yer ve yöre isimlerinin iade edilmesi lazım. Siz, şöyle bir cümle kurarsanız: “Osmanlılar döneminde ‘Tillo’ adı.” diye başlarsanız, sanki Osmanlılardan almış değiştirmişiz. Bakın, belirtiyorsunuz, diyorsunuz “Sümerlerden kalma.” Keza, Siirt ilinde bulunan Aydınlar ilçesinin adının değiştirilmesi şeklinde düşünürseniz -cümleliz öyle- siz bu işin ruhuna uygun bir değişiklik yapmamış olursunuz. İadedir bunun adı, bu ismi iade edeceksiniz. Hatta, bu nedenden ötürü bir de özür dilemek lazım.

Ama ben bir şeyin daha ısrarla altını çizmek istiyorum. Bu konuyla ilgili bizim 2 tane kanun teklifimiz var. Birisi 17/10/2012 tarih, 2/941 kayıt sayılı bir kanun teklifidir. Türkiye’de adı değiştirilen mezra, köy, bucak, il, ilçe ve coğrafi yerler ile yerleşim birimlerinin eski adlarının iadesi hakkında kanun teklifidir. Siz, böyle bir değişiklik getirdiğinize göre bununla birleştirmeniz gerekiyor çünkü verilmiş kanun teklifidir. Biraz önce belirtildi, o torbayla, çuvala bu olmuyor. Biz, bazı şeyleri kendi kuralları içerisinde yürütmek zorundayız.

Keza, yine, Dersim katliamının yarattığı mağduriyetlerin giderilmesi ve katliama maruz kalan Dersim halkından özür dilenmesi hakkında kanun teklifini de vermişiz. Bunun da tarihi, 02.05.2013; 2/1520. Bununla birleştirilmesi gerekiyor. Ve bununla birleştirildiği zaman biz, hem kanunu hem de Türkiye gerçeklikleri içerisinde daha doğru bir çıkış yapmanın fırsatını yakalamış olacağız.

Şüphesiz, bu konuyla ilgili söylenecek çok şey var, çok fazla zamanınızı almak istemiyorum. Beni dinlediğiniz için ayrıca size teşekkür ediyorum. Lütfen, bu söylediklerimizi şu şekilde anlamayın, çok yanlış olur: Yani işte bakın, Kürtlerle ilgili Kürt milliyetçiliği yapılıyor şeklinde anlamayın. Bunlar eğer artık somut olarak değiştirilme ihtiyacı duyularak buraya getirilmişse, öyleyse bunun hakkını vermek lazım.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Aksoy.

Şimdi söz sırası Sayın Bulut'un.

Buyurun Sayın Bulut.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Rektör, getirilen tasarıda -affınıza sığınıyorum- bir kurnazlık var. Yani, ben, Nevşehir Üniversitesine gönül dünyamızın mimarlarından Hacı Bektaş Veli'nin adının konmasını istiyorum ama diğer taraftan ülkemizin taşlarıyla oynanmasına, kimliğinin değiştirilmesine, isimlerinde başlangıcının nerelere gideceğine bir Millî Eğitim Komisyonunda eğitimci kimliğimle karşı çıkıyorum. Bunun önü alınmaz, böyle bir şey yok. Yani, 1957 yılında, Demokrat Parti döneminde, askerî darbelerle konan bir isim değil. Aydınlar... Yani, aydın insanların bulunduğu bir yer anlamında. 66 yıl, kaç nesil değişmiş. Herkes burayı Aydınlar olarak bilirken, Sayın Vekilin ifade ettiği gibi, açılım sürecinin vaatleri içerisinde bir anlaşmanın, bir taahhüdün bir gereği adına bu yasanın içerisine sokulup, Millî Eğitim Komisyonundan kaçınılıp, geçirilip, getirilmesini şık bulmuyorum. Yani, bu, İçişleri Komisyonunun konusunun Millî Eğitim Komisyonu ile alakasının olmadığını düşünüyorum.

Evet, Ahmet Yesevi geleneğinden gelen, Hoca Ahmet Yesevi geleneğinden gelen Hacı Bektaş Veli gibi büyük zatın adının Nevşehir'den büyük olduğunu düşünüyorum. Yani, Nevşehir adıyla birlikte yöresel siyasetçiler ilin adının kalmasını isteyebilirler - Komisyonun takdirine sunuyorum- ama Hacı Bektaş Veli Üniversitesi şeklindeki bir mesaj bana Ege'de bir milletvekili olarak, çok daha - böyle - baba bir isim geliyor, dünyada da marka bir isim olur düşüncesindeyim. Eğer, bir değişiklik yapılıyorsa "Hacı Bektaş Veli Üniversitesi" daha uygun olacak görüşümdedir.

Nevşehir Üniversitesinin adının değiştirilmesinin sakıncalarının, büyük yükünün, külfetinin de olduğunu biliyorum. Gelin, ikinci bir üniversite kuralım oraya, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi olsun. Hem Nevşehir Üniversitesi bu sıkıntıya girmesin hem de yeni bir üniversite kazanmış olsun. Bu üniversitenin, kimliğine, amacına, bölgesel amaca uygun fakültelerle donatılarak Anadolu'nun kimlik yapısını ortaya koyan, bu Anadolu'nun İslamlaşması, Türkleşmesi misyonunu yerine getiren geleneğin sürdürülmesini tavsiye ederim.

Şimdi, isimler değiştirirsek, isim değişikliği getirildiğinde biz, Sakarya'yı Sangaryos mu yapalım, Konya'yı İkonyum mu yapalım, Rize'nin Güneysu'sunu Potomya mı yapalım? Böyle bir şey olur mu yani? Türkiye Cumhuriyeti, cumhuriyetle birlikte bir millî devlet yapısı içerisinde, bin yıllık diye ifade edilen kaynaşmış, kardeşleşmiş, etle tırnak noktasına bürünmüş bir Türk kimliği altında toplanmış, bütün medeniyetleri içinde özümsemiş bir yapının insanları olarak bu kimlikten neden rahatsızlık duyuyoruz? Kime ne zararı var? Yani, Millî Eğitim Komisyonunun böyle isim değişiklikleriyle kendisinin asli işinin dışında konularla meşgul edilmesini uygun bulmuyorum Sayın Başkanım. Bu maddenin bu tasarıdan çıkartılmasını ben teklif ediyorum. O takdirde olumlu oy vereceğim. Ama araya onu sıkıştırıp birine evet, birine hayır denmeyeceği için, referandumdaki maddeler gibi araya başkalarını sokup... Yani ben Nevşehir Hacı Bektaş Veli ismine karşı imiş noktasına asla gelmek istemem.

Bu bakımdan, Komisyonumuzun bu konuyu daha iyi değerlendirmesini, bir alt komisyona sevk ederek konunun yeniden irdelenmesini tavsiye ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, biz teşekkür ederiz Sayın Bulut.

Şimdi söz sırası Sayın Özkoç'ta.

Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; efendim, önce, bizim her konuyu konuşurken Millî Eğitim Komisyonunda bir iş çıkartmamız gerekiyor. Yani, ilk önce bizim adaleti olmamız, gerçekten demokratik olmamız gerekiyor.

Şimdi, 2 maddelik bir konu geliyor Millî Eğitim Komisyonunun önüne, 2 madde.

Şimdi, ilk soru şu: Neden bu 2 madde birleştirilerek geliyor? Yani, çok basit bir şey bu. Amaç ne olabilir? 2 madde ayrı ayrı... Bir tanesi diğerinden çok bağımsız, bir yerin adının değiştirilmesi; diğeri de bir üniversitenin adının değiştirilmesi. Diğeri bizim

işimiz değil, öteki bizim işimiz. İkisi bir arada getiriliyor. Şimdi, bunu, hiç bizimle alakası olmayan bir insana sorsak “Bu neden yapılmıştır?” desek, bize vereceği cevap ne olur? Şöyle der: “Ya, bunun yanında size bunu da kabul ettirmek istemişler. Niye Millî Eğitim Komisyonu, Başkanımız, böyle bir duruma kendisini düşürmek ister? Neden Millî Eğitim Komisyonu kendisini böyle bir sorunun muhatabı kılmak ister? Ve Millî Eğitim Komisyonu üyeleri neden bunu bu kadar tartışır kendisine? Ve biz bunun sıkıntısını neden çekeriz?”

Ben, şimdi, üniversitenin adının değiştirilmesine olumlu oy kullanacağım -Sevgili Başkanım açıkladı- ama diğerine de şerh düşeceğim. Neden? Evet, bu sizin demokratik hakkınızdı ama bizi neden bu duruma düşürdünüz?

Sevgili Arkadaşım Orhan Atalay, keşke kalkmasaydı. Kalktığı için söylemek istediklerimi arkasından söyleyemeyeceğim.

BAŞKAN – Biraz sonra gelecek.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bekleyemeyeceğiz maalesef kendisini. O ağır konuştu, ben arkasından ağır konuşmak istemiyorum.

Şimdi, biz konuşurken, totaliterlikten, baskıdan, asimilasyondan bahsederseniz, bu Hükümetin yaptığı totaliterlikten, baskıdan, zulümden, ölümlerden bahsederseniz Millî Eğitim Komisyonunda, asıl konumuzun özünden sapmış olmaz mıyız? Kendi konuşmak istediklerimizi saptırmış olmaz mıyız?

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bitirsin arkadaşımız, sözünü bitirsin.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Söz istiyorum Naci Bey’den sonra.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Varsa Hükümetin böyle yaklaşımları anlatın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii ki var.

Hükümet sadece emrindeki İçişleri Bakanlığına emir vererek, kurmak istediği bir alışveriş merkezinde onlarca kişinin gözünün çıkmasına, onlarca kişinin ölmesine, yaralanmasına neden olmuştur. Bunu sadece Türkiye değil dünya eleştirmiştir. Şimdi, buradaki yaklaşım diktatörce, totaliter bir yaklaşım değil midir?

İSMET UÇMA (İstanbul) – Nerede yapıldı?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İstanbul’da Gezi Meydanı’nda yapmıştır.

İSMET UÇMA (İstanbul) – O ayrı bir konu, bahsi diğer o Hocam.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – A, nasıl bahsi diğerdir? Bu sizin için mi böyledir?

İSMET UÇMA (İstanbul) – Hayır, o bahsi diğerdir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii ki, yani, işinize geldiği zaman bahsi diğerdir, işinize gelmediği zaman öyle değildir, öyle değil mi?

İSMET UÇMA (İstanbul) – Hocam, Çanakkale’de 77 milletle, Gezi’de 77 düvelle savaştık, bunun farkında olun.

BAŞKAN – Sayın Uçma...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çanakkale’de de savaşan bizleriz, Gezi’de de savaşan bizim gençlerimizdir.

İSMET UÇMA (İstanbul) – 77 düvelle mücadele ettik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Orada da savaşan bizleriz, orada da savaşan bizim gençlerimizdir. Orada da savaşan gençlerimiz diye sahip çıkan biziz...

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sen de dâhilsin, sen de dâhilsin.

BAŞKAN – Sayın Uçma, rica ediyorum...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Orada savaşan gençlerimiz için “2-3 tane ölen kelledir.” diyen sizlersiniz.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Hayır, böyle bir şey yok.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Yalnız, şunu unutuyoruz arkadaşlar: Çanakkale’de neyle savaştık...

BAŞKAN – Lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, bakın, bunu, bu noktaya da getiren yine sizsiniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatibin konuşmasına lütfen müdahale etmeyelim, konuşurken de temiz bir dil kullanmaya dikkat edelim.

Teşekkür ederim.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben de buna dikkat ediyorum.

Eğer, siz, cumhuriyet tarihine gelip de cumhuriyet tarihiyle ilgili konuşurken, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekillerinin olduğu bir yerde temiz bir dil kullanmazsanız siz bizden temiz bir dil kullanılmasını bekleyemezsiniz. Mütebessim tavrınıza bizim mütebessim tavrımızla karşılık bulursunuz. Konuşmak istediğiniz her alanda konuşmak için Cumhuriyet Halk Partili bir milletvekili bir muhatabınız vardır. İsteddiğiniz her alanda konuşmaya hazırız, istediğiniz her alanda sizinle mücadele etmeye hazırız ancak yeter ki demokrat olun, yeter ki karşılıklı konuşalım, yeter ki bize zemin yaratsın. Öyle, getirip de maddelerin içerisine sıkıştırıp da demokratik olmayan yollarla bize maddeleri kabul ettirmeye çalışmayın.

Şimdi, çaresiz kalıyoruz. Bakın, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, gündem dışı söz alamadan konuşamıyoruz. Sizlere kendi düşüncelerimizi ifade etmekte zorluk çekiyoruz, anlatamıyoruz.

İSMET UÇMA (İstanbul) - Usul değiştirelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Elbette değiştirelim, çok haklısınız, değiştirelim.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Siz karşı çıktınız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Hayır, karşı çıkmıyoruz, değiştirelim ama siz...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karşılıklı konuşmaya lütfen dönüştürmeden...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, bunu yapan biz miyiz?

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen, sözlerinizi tamamlayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Beni uyarmayın yani lütfen, uyarmanız gereken tarafı uyarın.

BAŞKAN – Hayır, niye kendi üzerinize alınıyorsunuz ben “sayın milletvekilleri” deyince?

Buyurun. Sözlerimizi lütfen tamamlayalım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakın, İç Tüzük’ü değiştirelim. İç Tüzük’ü milletvekillerinin konuşma hakkının kısıtlanması maddesini değil, milletvekillerinin daha fazla konuşabilme hakkını uzatacak maddeleri değiştirelim, her milletvekili için yapalım bunu.

Değerli Başkanım, bakın, bu maddede biz, Hacı Bektaş Veli’ nin adının verilmesini kabul ediyoruz, doğru buluyoruz ve buna “evet” oyu vereceğimizi söylüyoruz. Diğer maddenin bu şekilde getirilmesinden dolayı da şerh düşeceğimizi ifade ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Şimdi, son söz, tümü üzerinde son söz Avni Erdemir Bey’ in. Arzu ederseniz, yine, tümü üzerinde söz isteyen arkadaşlara söz verelim. Arzu ederseniz maddelerine geçeceğiz, maddelerinde söz hakkınız yine var, orada da konuşabilirsiniz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Maddelerde konuşmayalım ama tümü üzerinde...

BAŞKAN – O zaman, şunu yapabiliriz birlikte: Söz isteyen diğer arkadaşlarımıza da söz veririz. Sayın Bakan da Hükümet adına bir değerlendirme yapar, ondan sonra maddeler üzerinde hızlı bir şekilde görüşmemizi yapabiliriz. Bunu eğer bu şekilde uygun görürseniz bu şekilde uygulayabiliriz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Öyle yapalım.

BAŞKAN – O zaman, Avni Bey’ e söz vermeden önce Naci Bey’ in bir söz talebi var.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sonra benim var efendim.

BAŞKAN- Bir saniye, bir saniye...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Benim de var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Suat Bey’ in... Siz söz hakkınızı kullandığınız için yine en son size vereyim müsaade ederseniz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Tamam.

BAŞKAN – Yani bir adaletsizlik de yapmamaya özen gösterelim.

Sayın Suat Önal’ in, Sayın Çakır ve Sayın Havutça, Sayın Ökten ve Sayın Bozkurt. Bu arkadaşlarımıza da söz verelim, ondan sonra maddelerinde hızlı bir şekilde... Sayın Bakanım, isterseniz size, en son, arkadaşların konuşmasından sonra bir değerlendirme fırsatı olsun, daha uygun olabilir.

Evet, şimdi söz Sayın Erdemir’ in.

Sayın Erdemir, buyurun.

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; tabii, bugün çok önemli bir değişiklik yapıyoruz. “İncinsen de incitme.” diyen, “Dostluk ve muhabbet kaynamakta ocağımızda bizim/ Aslanla ceylan dosttur

kucağımızda bizim.” diyen ve onun felsefesi Anadolu’da benimsenmiş bir insanın bir ismini bir üniversiteye veriyoruz. Tabii sözlerimin başında, işin doğrusu, bütün bu Komisyon üyesi arkadaşlarıma teşekkür etmek isteyecektim çünkü onun ismine uygun bir şekilde bir üslupla tartışmalar götürülüyor. Ben yine de teşekkür ediyorum çok değerli milletvekilim Engin Özkoç’a da çünkü onun ses tonuyla alakalı, üslubuyla alakalı görmüyorum ama latife olarak da şunu ifade etmek istiyorum. “Komisyonda istediğimiz gibi konuşmuyoruz.” dedi. Ben diyorum ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Millî Eğitim Komisyonunda istediğimiz gibi konuşmuyoruz diyen, diyecek kişinin sadece ve sadece Engin Özkoç’un olması gerekir!

Evet, değerli arkadaşlar, ben çok kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum. Özellikle bu isim konusu “Tillo” isminin Millî Eğitim Komisyonunda olmasıyla ilgili kısa bir açıklama yapıp ben sözlerimi de bitirmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, adı üzerinde, her ikisi de isim değişikliği. Konu isim değişikliği. Kurumunu sormuyoruz. Biz burada ilçe kurmuyoruz. Eğer ilçe kursaydık hakikaten yanlış olurdu, bu elbette İçişleri Komisyonunun konusu olurdu ama ben, isim değişikliği konusunun Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun konusu olabileceğini düşünüyorum arkadaşlarımla hilafına. Çünkü, isim bir...

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Kültür konusu...

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Evet. İsim değişikliği bir eğitim konusudur, isim değişikliği bir kültür konusudur. Belediyelerde veyahut İçişleri Bakanlığında yapılan isim değişikliklerinin altyapısını hep kültür komisyonları oluşturur ve kültür komisyonlarının görüşlerine göre isim değiştirilir. Onun için...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onay yeri İçişleri Bakanlığı.

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Bakın, ilçe kuruyor olsaydık, eğer “Tillo” isminde yeni bir ilçe kurmuş olsaydık, bu, İçişleri Bakanlığının konusu olurdu, buna katılıyorum, bunun buraya gelmesi doğru olmazdı ama adı üzerinde, var olan bir ilçenin ismi değiştiriliyor. İsim kültürün konusudur her yerde, halk kültürünün konusudur.

Takdirlerinize arz ediyorum, saygılar sunuyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Meclis onaylar, İçişleri Bakanlığına gönderir.

BAŞKAN – Sayın Erdemir, çok teşekkür ederiz.

Şimdi, söz sırası Sayın Bostancı’nın.

Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çok teşekkür ediyorum.

Önce, biraz ortam gerildi, onu belirteyim. Aslında, böylesine gerginlik doğuracak bir problem de görmüyorum. Pekâlâ, belagatle ve dille, kelimelerle, kullandığımız dilin incelikleriyle söyleyebileceğimiz her şeyi söyleyebiliriz. Muhakkak ses tonumuza bir şiddet yüklememiz, kelimeler idrake ulaşacakken kulak zarına hitap etmemiz gerekmez. Ayrıca, konuya baktığımızda da hakikaten herkesin Hacı Bektaş Veli konusunda bir ihtiram duruşuna geçtiğini görüyorum, son derece dikkatli bir dil kullanılıyor. Biraz önce Avni Bey’in işaret ettiği çerçeve hatırlandığında, o dikkatin sadece ismin geçtiği yerlerde değil, konuya ilişkin her tür tartışmada gösterilmesi galiba Hacı Bektaş Veli’nin ruhaniyetine daha uygundur diye düşünüyorum.

Biraz da şu mevcut “hafif gerginliğin” diyeyim, giderilmesine katkı yapması için ben de bir espri yapayım. Sayın Serter burada yok. Bir mucize vaadinde bulundu. Ben de merakla bekliyordum nasıl o mucize gerçekleşecek diye. Oy kullanmayarak, “ret” oyu vermek şeklindeki mucizeden bahsediyorum ama herhâlde onu göremeyeceğiz, gittiler kendileri. Bunu lütfen bir espri olarak alın.

Efendim, Hacı Bektaş Veli isminin değişikliği uygun. Üniversitelerin isimlerinin, kendi buldukları bölgenin, halk tarafından bilinen ortak kültürün sembol isimleriyle adlandırılması yerinde bir karar, keşke geçmişte yapılsaydı ama bugün yapıldı. Bazı arkadaşlar bunun, Yavuz Sultan Selim köprüsüyle Alevilerin özellikle şu son dönemde birtakım protesto eylemleriyle bağlantılı olduğunu düşünüyorlar. Böyle bir bağlantı kurulabilir mi? Mümkün. Ama ben daha geniş perspektiften bir bağlantısı olduğunu düşünüyorum. O perspektif de Türkiye’nin özellikle 80’lerden sonra yaşadığı demokratikleşmedir. Demokratikleşme şunu getirir: 3 kişi, 5 kişi, nereye hangi isim verilecek, kim nasıl yaşayacak, ne giyecek, ne içecek, nasıl inanacak, halkın iyiliği için bunlara karar verme süreci biter, halkın etkin ve egemen olduğu iktidar ilişkileri üzerinden kararlar alınmaya başlanır. Demokratikleşme özü itibarıyla budur. Ve Türkiye demokratikleşiyor. Türkiye demokratikleşirken, Ahmet’in, Mehmet’in yapmasının ötesinde, eğer bir ülkenin maddi şartlarına ilişkin dönüşümler yaşanıyorsa o demokratikleşmeyi getirir. Türkiye’nin sosyolojisi değişiyor, sınıf yapısı değişiyor, yükselen yeni elitler var, geçmişle mukayese edilemeyecek ölçüde bir enformasyon zemini teşekkül ediyor. Siyasi polemiklerin ötesinde bu, maddi şartların getirdiği özgürlükleri ve bunun iktidar ilişkilerine olan etkisini hesaba katmak herkes için çok gerçekçi bir perspektifte Türkiye’de olup bitenleri anlamak bakımından önemlidir diye düşünüyorum. Demokratikleşme aynı zamanda şudur: İnsanlar halkın

gözüne bakarlar, halkın taleplerine duyarlı hâle gelirler. Eğer Alevilerin talepleri varsa onlara duyarlı olmak iktidarın da muhalefetin de görevidir ve buna ilişkin birtakım siyasi mesajlar üretilecekse bu ayıp değildir, aksine, demokrasinin ruhuna uygundur. Şimdi burada acaba siyasi mesaj vermeyen kimse var mı? Hepimiz partilerin temsilcileriyiz ve yaptığımız her konuşma siyasi mesajdır. “Siyasi mesaj” lafını böyle aşağılamak ve sanki, bir teknik heyetler kurulu, halkın taleplerine kulağını kapatmış, rasyonel doğru neyse o istikamette davranan bir akıllar heyeti burada tartışmış gibi konuşmanın manası yok. Tabii ki siyasi mesaj olacak. Tabii ki siyasi mesaj demokrasinin ruhuna uygundur. Elbette iktidar ve muhalefet de kulağını, gözünü halka dizecek, bu insanlar ne istiyorlar, ne talep ediyorlar bunlara karşı duyarlı bir tavır sergileyecek ve iktidar ilişkilerine halkın taleplerini dâhil edecek. Bu ayıp bir şey değil. Buna “ayıp” dersek kendimizi ayıplamış oluruz. AK PARTİ’nin temsilcileri nasıl siyasi mesaj üretiyorsa, CHP’nin, BDP’nin, MHP’nin hepsi siyasi mesaj üretiyor. Bu çok haklı, meşru ve yerinde bir iştir. Keşke daha fazla halka kulak verilse ve bu insanlar ne istiyor, onları cevaplayacak mahiyette, o siyasi dil daha nüfuz edici bir şekilde ortaya konsa, hayalî yel değirmenleriyle mücadele etmek yerine, gerçekten, insanlar ne düşünüyor, ne istiyor buna kulak vererek bunun üzerinden siyaset yapılırsa. Demokratikleşmenin ruhuna da uygun olan budur.

Bir başka husus, demokratikleşme ve iktidar ilişkilerinin dönüşümü elbette isimlere ilişkin bir değişikliği de getirir. Geçmişte çok çeşitli nedenlerle bu ülkede isimler değişti. Bu isimlerin değişmesini, sürekli, sömürgeci bir mantığın asimilasyoncu politikalarına bağlamak da yanlış. Doğuda, batıda, her yerde isimler değişti. 23’te kurulan cumhuriyet ve sonrasındaki ulus devlet zannedilmesin ki sadece Kürtlere yönelik bir asimilasyoncu yaklaşım sergiledi; hayır, bütün yerel kültürleri dönüştürmek için bir yaklaşım sergiledi ve “Yeni bir millet kuruyoruz.” dedi. Kürt’ü, Türk’ü, geçmişten kim varsa, bütün yerel kültürleri dönüştürmek, ortak bir kültürde toparlamak için çaba gösterdi. Geçmişin tarihsel şartlarında, yanlış mıydı? Çok emin değilim, onu konuşmak lazım. Asimilasyoncu anlayışı tabii ki reddediyorum ama ortak bir kültür oluşturmak, biraz bu tarihsel trendlerle ilgilidir. Bugün siyaset demokratikleştikçe, gözünü ve kulağını halka diktikçe, oradaki taleplere duyarlı hâle geldikçe bu istikamette birtakım düzenlemeler yapıyor. Şunu yapmayalım: Bu düzenlemeler yapılırken sürekli olarak, biraz da pornografik bir bakışla “Bunun da altında asimilasyoncu bir bakış var, hâlâ sömürgeci zihniyet devam ediyor, aslında burada da şunu yapmak istiyorsunuz.” şeklindeki bir yaklaşım, sürekli, mukabil tarafın asimilasyoncu bir anlayışla davrandığı iddiası üzerinden kendi siyasetini meşrulaştırmaya çabalama gibi bir durumu ortaya çıkarır. Kavafis’in şiirinde olduğu gibi, “Barbarları Beklerken” diyor, herkes aslında barbarlar gelecek diye kendi pozisyonu oluşturuyor, kendi meşruiyetini oradan inşa ediyor, barbarlar gelmeyince ne yapacaklarını bilemiyorlar. Barbarlar gelmeyecek, Türkiye demokratikleşiyor. Bu pornografik bakış... Geçmişe ilişkin kimi haklı nedenler olabilir, bugün ben o haklı nedenlerin olduğu kanaatinde değilim, daha rahat olmakta fayda var.

Değerli arkadaşlar, bu isim değişikliği konusunda ayrıca birtakım korkuları artık yapmanın da manası yok. Konya İkonía mı olacak? Allah için yani bir kişi gelip de İkonía olsun diye dilekçe verir mi? İsimlerin karşılığı yaşayan isimlerdir. İzmir Smyrna mı olacak? 1 kişi çıkar mı? Ama gidin Tillo’ya, orada herkes “Tillo” der. İzmir’e gidin, herkes “Smyrna” diyorsa değiştiririm, dilekçeyi ben vereceğim. Böyle bir şey yokken çıkıp da “Smyrna” derler kardeşim, “İkonía” mı derler, burayı da “Tillo” yapmayalım gibi anlaşılabilir bir tavır da yanlış görüyorum. Önemli olan şu: Yaşayan isimler, yaşayan. Mukabil bir siyasi anlayışla, biz de bu defa buradan ne tür bir siyasal anlatıya yönelik hikâye çıkartabiliriz? Dün ulus devletin yaptığını bugün ters yüz eden bir yaklaşım da yanlış. O yüzden yaşayan isimler üzerinden gitmek faydalıdır, işin ruhuna uygundur.

Bu çerçevede görüşlerimi ifade ediyorum, saygılar sunuyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Bostancı.

Şimdi söz sırası Sayın Önal’da.

Buyurun Sayın Önal.

SUAT ÖNAL (Osmaniye) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım ve değerli bürokratlarımız; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Bugünkü kanun teklifinin iki temel konusunun birincisinde hiçbir sıkıntı yok. Herkes Nevşehir Üniversitesinin Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi olması noktasında hemfikir. Gönül ehli bir insanın isminin bölgesinde yaşatılması da güzel bir hadise. Dolayısıyla bunun üzerinde çok fazla durmayacağım ama Tillo ismiyle ilgili, arkadaşlarımızın yapmış olduğu eleştirilerle ilgili ben de düşüncelerimi ifade etmek istiyorum.

Tillo ismi sadece yörenin bildiği bir isim değil. Tillo ismi Türkiye'nin her kesimi tarafından, her coğrafyasında yaşayan insanlar tarafından, Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleriyle özdeşleşmiş bir isim. Dolayısıyla Tillo isminin Aydınlar ilçesinin yerine değiştirilmesi daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Biz gönül insanı olmak hasebiyle Hacı Bektaş-ı Veli Hazretlerini ne kadar saygıyla anıyorsak, hem ilime hem ilim öğrendiği hocasına saygıdan dolayı "Hocamın baş ucuna doğmayan güneşi neyleyeyim." diyerek güneşin ilk ışınlarını yaptırdığı ışık düzeneğiyle hocası İsmail Fakirullah Hazretlerinin baş ucuna yansıtan ve bu anlayışı taşıyan, tasavvufla fen bilimlerini birleştiren, Divan ve Marifetname'si ile ünlü İbrahim Hakkı Hazretlerinin anılmasını da Hacı Bektaş-ı Veli Hazretlerinin anılması gibi, gönüllerde yaşatılması gibi çok önemli bulduğumu ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla da bir başka ilçenin ismini Türkiye'de başka bölgelerdeki insanlar bilemezken bugün "Aydınlar ilçesi" diye Ege bölgesindeki bir insanımıza sorsanız bilemeyebilir ama "Tillo" dediğinizde, İbrahim Hakkı Hazretleriyle birlikte hemen anacaktır. Bu nedenle arkadaşlarımızın bunu farklı yorumlamaları eleştirmelerini doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Tabii ki görüşleridir, saygı duyarız. Ben, Engin Özkoç Bey'in aslında yufka yürekli birisi olduğuna da inanıyorum. Bazen doğru orantılı olarak beden şiddetiyle –büyüklük olarak söylüyorum- ses desibel şiddeti orantılı olabiliyor. Benimki de öyle mi oldu acaba, onu da bilemiyorum ama ben, arkadaşlarımızın bu bakış açısıyla da bakmalarının doğru olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Önal, biz teşekkür ederiz.

Şimdi söz sırası Sayın Çakır' da.

Sayın Çakır, buyurun.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, Kıymetli Bakanım, değerli arkadaşlar; tabii Komisyonun amacı, buraya gelmiş olan maddelerle alakalı, varsa teknik veya kültürel görüşmeleri yapıp bir an önce yasallaşmasıyla alakalı çalışmalarını yürütmektir fakat burada tabii, değerli akademisyenler ve mütefekkir kıymetli arkadaşlarımız olduğu için, hep, her seferinde hakikaten çok farklı boyutlara gidiyoruz ama bazı konular var, böyle sürekli gündeme getirilmesi de bazı şeylerin vurgulanması gerektiği kanaatini doğurdu bende. Çünkü, geçmişte demokratik yollarla yapılmayan birtakım değişimlerin bugün demokratik yollarla değişimini sağlamaya çalışıyoruz; aslında yaptığımız bu. Beki eksik olabilir, yanlış olabilir, zaman içerisinde değiştirilebilir, eksiklikler, yanlışlıklar düzeltilebilir. Dolayısıyla bu sürecin, başlamış olan bu sürecin ben olumlu sonuçlarla devam edeceğini ve sürekli olarak, inşallah, ülkemiz insanına ve vatandaşlarımıza katkı sağlayacağı kanaatindeyim.

Şimdi, gündeme getirilen konular, baktığımızda, yani Yavuz'la Şah İsmail'in kavgasını bugüne taşımanın, o günkü iktidar mücadelesini bugünkü gençlerin hayatını karartma noktasında ideolojik söylemlerle bugüne taşımanın bir mantığını ben göremiyorum. Geçmişte yaşanmış bir olaydır ancak Alevi vatandaşlarımızın veya Bektaşî anlayışı içerisinde olan vatandaşlarımızın yaşamla ilgili sıkıntıları varsa, farklılıklarını ifade etme ve farklılıklarını hayata dökme noktasında sıkıntıları varsa, bunların önünü açmak ve onlara bir yaşam alanı oluşturmak bizim en önemli çalışmalarımızdan birisi olmalıdır çünkü biz yasa koyucudur. Bu anlamdaki talepleri de yok saymak, bu insanları da yok saymak, hem mantıksızdır hem de insani değildir, hakkaniyetli de değildir.

Şimdi ikide bir gündeme getiriliyor, diğer bir konu, Dersim olayı. Zile Yozgat ayaklanması, Düzce Hendek ayaklanmasını kimse konuşmuyor. Burada da yüzlerce insan öldürülmüş, toplar konulmuş –Zileliler anlatıyor, yaşlı Zileliler- orada bir şehir tamamen toprakla yıkılmış, yakılmış. Kimse bunu konuşmuyor. Yani, sanki, Türkiye'de –az önce değerli hocamın da ifade ettiği gibi- bir kesime yapılmış bir zulüm gibi anlatılıyor. Hayır, bu dönemde, gerçekten yeni bir yapılanma oluşturmak için, yeni bir ulus oluşturmak için, yeni bir anlayış meydana getirmek için ve yeni bir insan tipi oluşturmak için orada muhalif olabilecek her türlü düşünce ve farklılığı yok etme çalışmaları yapılmış. Dolayısıyla yalnızca Dersim'deki haksızlıkları gündeme getirmek doğru değildir yani Çerkez Ethem'in Akçakoca'ya, Düzce'ye, Hendek'e yaptıklarıyla alakalı, biz yaşlılarımızdan bir sürü şeyler duyuyoruz. O dönemde hiç yargısız asılan ve infaz edilen yani onlarca, yüzlerce insanla alakalı hiç kimse bir şey konuşmuyor. Dolayısıyla bunu bu şekilde vurgulamak doğru da değildir.

Bir başka konu, yine, Sayın Aksoy'un ifade ettiği, Tillo, Tillo. Şimdi, Karadenizliye bunu Tillo dedirtiremezsin. Karadenizli hiç "ı" kullanmaz -Hayati Bey, Sayın Bakanımız bunun en güzel örneğidir- "ı" diyemez, "i" der ya. Dolayısıyla yazı diliyle konuşma dili arasında bu farklılıklar, bölgesel farklılıklar... Aslında İstanbul lehçesiyle biz, gerçekten, halkımıza ait olan çok ağız ve şiveyi yok ettik, yok ettik. Dolayısıyla burada, yazı dilindeki bu şekilde konuşma dilindeki farklılıklar, bölgesel farklılıklar mutlaka gösterecektir.

Burada asıl olan, bir ortak kültür ve ortak dil. Osmanlı aslında bunu başarmıştı. Kendi dilindeki, bu Farsçanın ve Arapça fazlalıkların aslında amacı buydu. Bir ortak dil oluşturmuştu. Dolayısıyla bugün dille alakalı yapılan çalışmalarını ben şahsen okudukça...

Yani “Trajik Başarı” diye bir kitap yazılmış, şimdi onu okuyorum, dille alakalı, Türkiye’deki dil, çok enteresan şeyler. Dolayısıyla dille alakalı yapılan çalışmalar, yapılan uygulamalar başlı başına, üzerinde çok konuşulacak ve çok düşünülecek bir alandır. Yani, öyle bir değişim getirmiş ki Türkçe de unutulmuş. Hangi Türkçe? Elli yıl, altmış yıl, yetmiş yıl önce konuşulan Türkçe, hatta halkın konuştuğu anlamda bile Türkçe değiştirilmiş. Dolayısıyla bunlara çok iyi dikkat etmek lazım. Biz ortak bir kültür, ortak bir dil oluşturmak durumundayız, yaşamın da gereği budur.

Ben Hacı Bektaş-ı Veli’nin “Bektaş-ı” ifadesiyle kullanılması gerektiği kanaatindeyim. Çünkü...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ortak kültürü bir açıklar mısınız? Ne demek istediniz?

BAŞKAN – Sayın Özkoç, şimdi, biraz önce size...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Anlayamadım.

BAŞKAN – Biraz önce size bir arkadaşımız müdahale edince...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Tamam, özür dilerim.

BAŞKAN – Yani...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ortak kültür...

BAŞKAN – Evet, Osman Bey, lütfen devam edin.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Ortak kültürü sizin çok iyi bilmeniz lazım. Bakın, Düzce’ye gelin, orada Laz var, Abaza var, Çerkez var, Arnavut var, her çeşit insan var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yaratılmak istenen ortak kültürle bir benzerlik var mı?

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Hayır... Yani şimdi, eğer burada bir toplum mühendisliği yapıyorsanız doğru değil. Kendi hâline bırakırsanız o kendi kendine oluşur zaten, ortak kültür.

Dolayısıyla burada Hacı Bektaş-ı Veli’nin, bu ifadenin yani “Bektaş” ifadesi çünkü Bektaş bu şahsın kendi adı değildir. Bu, Bektaş’a nispet edilmiş bir ifadedir. Dolayısıyla bu Bektaş-ı ifadesini halk da çok kullanır, Bektaş demez, Bektaşi der. Bu anlamda da bu ismin korunması kanaatindeyim. “Nevşehir” ismi olabilir de olmayabilir de yani bir şehre nispet anlamında -değerli hocam Ondokuz Mayıs’ı anlattı- aslında zaten Hacı Bektaş-ı Veli denildiğinde Nevşehir hatırlanacaktır. Bunu da bu şekilde ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Şimdi söz sırası Sayın Havutça’da.

Sayın Havutça, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve değerli bürokratlar; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Ben Nevşehir’den sorumlu Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak tabii ki Nevşehir topraklarından, böylesine, Türk tarihine mal olmuş bir kişiliğin adının -az önce değerli konuşmacı arkadaşımız da ifade etti- “İncinsen de incitme. Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır.” diyen ve sadece Türkiye’ye değil dünya tarihine mal olmuş bir şahsiyetin bu şekilde onurlandırılması gerçekten çok önemli.

Ancak, tabii, burada Millî Eğitim Komisyonunun nezaketi, tutumu -ben bu Komisyona İçişleri Komisyonundan gelen bir arkadaşınızm- 4+4’te gösterdiğiniz performansı çok iyi hatırlıyorum. Burada nezaket gösteren arkadaşlarımızın, bazı olaylarda arkadaşlarımızı yerde tekmeleme noktasına geldiğini de burada ifade etmek istiyorum. Bu üzüntülerimi de ifade ediyorum. Bunu söylerken, 12 Eylül öncesi sağ-sol çatışmalarında birkaç kez yaşamın ucundan dönen bir arkadaşınız olarak söylüyorum. Bu toplum, sağ ve sol çatışmalarında, aynı köyden çıkmış, biri sırtmacın çocuğu, biri reңberin çocuğu, biri sağcı olmuş, biri solcu olmuş ve birbirini, demokrasi için, özgürlük için, sosyalizm için öldüren gencecik mezar taşlarıyla doludur değerli arkadaşlarım. Biz yıllarca, kendimizi ifade ederken, bir türlü, insanca, ortak noktalarda, demokrasi kültürünü özümseyerek, benimseyerek, hoşgörüyle birbirimizi oturup masalarda ikna edemedik ne yazık ki. Onun için bu ülke işte darbelerin tarihi oldu, kanların tarihi oldu. Onun için bu ülkede 18 yaşındaki çocukların mezar taşları, dünyanın hiçbir yerinde olmadığı kadar fazladır. Bu ülkenin evlatları “Bu kış komünizm gelecek.” diye sürekli susturuldu, bastırıldı, hapsedildi. Gencecik fidanlarımızı idam ettik sehpalarda “Anayasa’yı zorla değiştiriyor.” diye 2 tane silahla Anayasa’yı değiştirme suçuyla idam ettik ne yazık ki insanlarımızı ama hâlâ, herhâlde tarih tekerrürden ibaret ki, ne yazık ki ders alamıyoruz.

Şimdi, Sayın Bakanım, bakın, Türkiye’de hoşgöründen söz ediyorsunuz. Daha dün, Gezi olaylarında, gencecik çocuklarımızın üzerine, İstanbul’daki bir parkta, saz çalıyor, kız arkadaşıyla oturmuş gitar çalıyor, çadırdaki yatıyor, pasif bir tutum sergiliyor, demokratik bir tepki sergiliyor; gece yarısı binlerce polis, çadırlarından, boğarcasına, sıkarcasına oradan alıyor, onun üzerine, gaz bombası, sis bombası, TOMA’lar, sular... Ya siz... Hangi ülkede yaşıyoruz? Hangi demokrasi kültüründe yaşıyoruz? Ben doğrusu çok merak ediyorum. Burada bize hoşgörü dersi veren Sayın Hocama sormak istiyorum: Bunları siz görmediniz mi? Yani orada bunları, bu tabloyu gördüğünüzde bir insan olarak irkilmediniz mi? Onların yaptıkları... Hayır yani genel olarak soruyorum. Evet, buna ihtiyacımız var. Kuşkusuz içinizde vicdanı sızlayanlar olmuştur mutlaka, eminim. Hepimiz bu toprakların evlatlarıyız biz, hepimiz insanız, hepimiz köyünden çıkan... AKP’li de var bizim ailemizde, MHP’li de var, CHP’li de var. Biz bu toprakların insanlarıyız, hepimiz aynı geminin yolcularıyız ama hoşgörüğü gösterirken lütfen samimi olalım. Demokrasi, orada demokrasi, burada demokrasi olmaz; özgürlük, orada, ona özgürlük, buna özgürlük olmaz; tutarlılık ister, kararlılık ister. Adalet herkes için geçerli. Bunlara lütfen dikkat edelim.

Şimdi, evet hoşgöründen söz edildi. Hacı Bektaş Veli dünyanın en önemli şahsiyetlerinden bu anlamda verdiği mesajlarla. Şimdi bakıyorum... Sizin hoşunuza giden şeyler söylemek isterim ama benim görevim, sizin hoşunuza gitmeyenleri söylemek. İktidar bütün rejimlerde var, muhalefet sadece demokrasilerde var. Şimdi, Sayın Bakan, hoşgörü üniversitesini kuruyoruz, ne güzel Nevşehir’e. Peki, ODTÜ ormanında ODTÜ’lü gençlerin üzerine -geçen akşam bölgemizden gelen misafirlerle ODTÜ’nün Vişnelik tesislerinde yemek yiyoruz- ODTÜ’deki çocuklar orada protesto eylemi yapıyor gece, helikopterle gaz sıkıyorsunuz üzerlerine. Oradan bütün mahalle halkı... Ben de Çukurambar’da oturuyorum, benim evime kadar... Gözlerim yaşardı. Ya, böyle bir mücadele anlayışı dünyanın neresinde var?

Sayın Bakan, demokrasi den bahsediyorsunuz. Tuzluca’yı’da Mamak’ ta bir cemeviyle camiyi birlikte yapıyorsunuz. İnşaatın yerine gittim ben. 50 metre ilerisinde bir cami var, 50 metre bu tarafında da cemevi var. Bölge halkı istemiyor. Alevi kökenli yurttaşlarımız çoğunluk olarak orada yaşıyor ve dünyada tarihe belki geçecek bir tablo, binlerce polis inşaatı koruyor. Bravo, yani büyük bir başarı örneği gerçekten. Bir ibadethanenin, dünyada bin polis korumasıyla yapıldığı yer sizin iktidarınıza nasip oldu, tebrik ediyorum.

Yine, dün ODTÜ’ye gittik arkadaşlarımızla, milletvekili arkadaşlarımızla. Bir yol yapılıyor, binlerce polis yolu koruyor, TOMA’lar koruyor. Böyle bir yol yapmak da size nasip oldu, gerçekten yol yapmakta başarılısınız. Bunları söylemek belki içinizi acıtıyor olabilir ama lütfen... Bunları ben söylemiyorum, bunu bütün dünya görüyor.

Şimdi, aynı şekilde, demokrasi paketi açıyorsunuz Sayın Bakan. Ne güzel, gerçekten biz de arzu ediyoruz. Ülkemizin, çok farklı, dünya tarihinde, Avrupa Birliği kriterlerinde özgürlükçü, çoğulcu bir demokrasiye getirilmesini yürekten destekliyoruz, arzu ediyoruz. Bunun kriterleri belli. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin sözleşmesinin kriterlerini alırsınız, uygularsanız ve Türkiye’de çoğulcu, özgürlükçü bir demokrasiye getirirsiniz, yol belli ama, maalesef, geldiğiniz noktada bakıyoruz, önümüze yüzlerce gazetecinin tutuklu olduğu... Hâlâ gazetecilerimiz Terörle Mücadele Yasası’ndan, KCK davasından, Ergenekon darbe rejiminden... Bir sürü paket açıyorsunuz; paketten makarna çıkıyor, tuz çıkıyor, kömür çıkıyor ama bir türlü adalet çıkmıyor. Bu adalet nerede? Türkiye’de gerçek bir yargı bağımsızlığını, gerçek bir hukuk devletini tarafsız ve gerçekten evrensel hukuka uygun, yargının her türlü siyasi etkiden, baskıdan uzak olduğu gerçek bir sosyal hukuk devletini yaratmanın koşulları çok mu zor? Bunu yapacak bu irade yok mu acaba bu Parlamentoda? Bunu neden oturup konuşmuyoruz? Bakın, Türkiye olarak, yeri geldiğinde, gerçekten Osmanlıdan devraldığımız mirasla çok kültürlü, çok etnik yapılı, dünyanın en büyük zenginliğine sahibiz ülke olarak. Karadeniz’de ayrı bir coğrafya, ayrı bir kültür; ben Egeyim, bizde ayrı bir kültür; Akdeniz’de, Doğu’da... Ve partinin de doğu komisyonunda dokuz ili yazın gezen bir arkadaşınızm. Elâzığ’dan, Tunceli’den başladık, adım adım Diyarbakır, Mardin, Elâzığ, Urfa, Ceylanpınar sınırına kadar gittik, bütün ülkemizi gezdim. Biz bu ülkenin sınırları içerisinde tüm yurttaşlarımızın etnik kimliğine bakılmaksızın birinci sınıf demokraside, insan hakları, kendi kültürel kimliğini geliştirmesi anlamında kesinlikle üniter yapı içerisinde ama en üst standartlarda eşitlik, özgürlük olması adına yürekten destekliyoruz. Ama bu şu anlama gelmemelidir: Bu ülkenin topraklarında hiç kimse gelecekte bin yıllık kardeşliği bozacak birtakım ayrışmaları derinleştirecek bir yol ve yöntem izlememelidir. Demin değerli arkadaşım ortak kültürden bahsetti. Ortak kültür ortak vatanla, ortak iradeyle yaratılır, ortak millî eğitim politikalarıyla yaratılır; bu böyle olmalıdır.

Şimdi, üniversitelerimizde hoşgörünün gelmesi çok güzel. Sayın Bakan, üniversitelerimizde bugün bilimsel özerklik var mı? Üniversite rektörlerimiz kendi rektörlerini, hocalarımız kendileri seçebiliyorlar mı, dekanlarını seçebiliyorlar mı? Hani eğitimde demokrasi? Hani, yükseköğretimde “profesör” unvanı, titrini almış arkadaşlarımızın kendi yöneticilerini seçemediği bir ülkede, bu ülkenin en iyi yetişmiş aydınlarının, beyinlerinin, üniversitede “profesör” titrini takmış insanların kendi rektörlerini seçemediği bir ülkede siz hangi bilimsel özerklikten bahsediyorsunuz? Neyi konuşuyoruz? Bunları lütfen gelin, düzeltelim. Bizim iktidarımızda... Siz,

düne kadar, gerçekten, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olmadan önce -arşivler orada- “YÖK’e hayır.” diyordu, başta Sayın Cumhurbaşkanımız “YÖK’e hayır.” diyordu. Ne oldu? YÖK duruyor. Aynen şey gibi: Sürücü bizsek yayaya kızıyoruz; yaya bizsek sürücüye kızıyoruz. Böyle demokrasi olmaz, çifte standartla demokrasi olmaz. Demokrasinin kriterlerini biz belirlemedik. 1789’ dan beri Jean-Jacques Rousseau, Voltaire... Fransız İhtilali’nde ortaya konulmuş eşitlik, özgürlük, adalet; bunların sağlanması gerek. Bunları maalesef yapamıyoruz. Bunları burada ifade etmek gerekiyor.

Şimdi, Sayın Bakanım, burada değerli tarihçilerimiz var, hocalarımız var. Osmanlı Dönemi’nde -ben de bir tarih öğretmeni olarak- bu ülkenin topraklarına üç yüz yıl matbaa giremedi. Hezarfen Ahmed Çelebi uçuş denemesi yaptığı için “Katli vaciptir.” dendi, öldürüldü bu ülkede. Yani bu ülkenin insanları gericilikten, yobazlıktan çok çekti. Onun için, 1839’ dan bu yana dünya ve Türk tarihi yönünü Batı uygarlığına döndü. Onun için, Osmanlı Dönemi’nde medreselerle, mahalle mektepleriyle, mühendishane-i bahri hümayunlar, tıbbiyeler, harp okulları ve akademileri birlikte yaşadı ve bu ülkenin makûs talihini işte o Batı tipi uygarlık, bilimsel eğitimden geçen, harp okulundan yetişen kahramanlar kurtardı.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Osmanlının yüzü hep Batı’daydı Hocam.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ve onun için Osmanlının çok milliyetçi yapısından ulus devlete döndüğümüzde, Türkiye Cumhuriyeti 1923’teki devrimlerle Tevhidi Tedrisat Yasası’nı çıkardı, ayrıcalıkları kaldırdı. Ülkenin bütün gençlerini aynı hedeflere, ideallere, kendi özgür yapısı içerisinde, kendini bireysel geliştirme hakkına saygı duyarak... Onun için biz Türkiye olarak bugün İslam coğrafyasında; Cezayir, Fas, Tunus, Mısır, Suriye, İran, Irak, Malezya, Türkiye olarak hepsinden en gelişmiş, gurur duyduğumuz 16’ncı büyük ekonomiysek eğer nerede fark olduğunu lütfen düşünelim. Türkiye Cumhuriyeti işte bu cumhuriyet özelliğiyle geldiği noktada bölgenin en önemli gücüdür ve Sayın Cumhurbaşkanının Meclis açılışında güzel ifade ettiği gibi, cumhuriyet sayesinde bugün Sayın Cumhurbaşkanımız Cumhurbaşkanlığı yapmaktadır. Kayseri’deki esnaf çocuğu olarak bugün Türkiye’yi yönetiyorsa o, cumhuriyetin sayesinde. O nedenle, cumhuriyetin ideolojisini, biz, evet, gençlerimizi düşünen, sorgulayan, özgürce kendiyi üreten, yaratıcı bireyler olarak yetiştirmek hedefimiz olmalıdır ama bu hedeflerin içerisinde gençlerimizi Anayasa’nın 2’nci maddesinde tanımlanan ortak değerlerle, Türkiye Cumhuriyeti’nin demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olduğunu ve aydınlanma ideolojisine bağlı olduğunu bu şekilde kabul etmek zorundayız. Aksi hâlde, yeniden toplumsal çatışmaya, gençlerimiz de birbirine girmeye başlar, Türkiye eski günlerine döner. Bu endişeyi taşıyoruz.

Bir örnek verip sözlerimi tamamlamak istiyorum. Ben Balıkesir Milletvekiliyim ve Ayvalık, bizim batıda, karşısı Midilli Adası, Yunanistan. Bir öğretmen arkadaşımız -Google’den girerseniz, “Ayvalık’ta çarşafli öğretmen” diye bakınız- batının en batısında, daha çok Boşnak ve göçmen ailelerin yaşadığı, Batı’dan bizim topraklarımıza gelmiş -ki ben de Lozan göçmeni bir ailenin çocuğuyum, ben de oradan geldim- burada çarşaf... Yani biz insanların bireysel yaşamında giyecekleri giysilere asla karışmayız. Bizim de anamız başını örter, bizim de babamız Müslüman’dır, camiye gider, elhamdülillah biz de Müslüman’ız. Kimse bizim dinimize, kimse bizim inancımıza, ibadetimize karışmaz, karıştırmayız da ama gelip de orada başörtüsü değil, türban değil; resmen çarşafı derse girmesi bir provokasyon ve Türkiye’de gerçekten millî eğitimi ve velileri büyük endişeye sevk etmiştir.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan; bu konuları da konuşmak zorundayız. Türkiye’de şu anda mevcut uluslararası hukuk, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar var, Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlar var, Danıştay kararları var, buna rağmen değişmeyen bir mevzuat var. Okullarımızda bu giysileri bu öğretmenler böyle giyme cesaretini, cüretini, hakkını nereden buluyor, ben bunu merak ediyorum.

Evet, Türkiye’de bir öğretmen arkadaşım okul dışında kendi kisvesini hangi şekilde giyerse o onun takdiridir ama Türkiye Cumhuriyeti okullarında, bugün, Anayasa’nın 2’nci maddesi, Millî Eğitim Kanunu, Kılık Kıyafet Yönetmeliği varken bu şekilde derslere girmesi Türkiye’de millî eğitimde büyük kaoslara yol açar. Değerli arkadaşlarım, bunları konuşmak zorundayız. Kimsenin inancına, kimsenin dinine, ibadetine asla karışmayız ve tam aksine, onların ibadet özgürlüğü, inanç özgürlüğünü sonuna kadar savunuruz, onların bireysel haklarını da sonuna kadar savunuruz. Ama düşünün, bir öğretmen İsveç’te derse başörtüsüyle giriyor, İsveç Hükûmeti yasaklıyor ve daha sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararda İsveçli öğretmenle ilgili tarihî bir karar veriyor, diyor ki: “Siz kendi dinsel inançlarınızı belirten kisveyle sınıflarda ders veremezsiniz. Bunun yolunu açamazsınız.”

Bakın, tarih karşısında Adalet ve Kalkınma Partisi olarak bugün çok güçlü bir durumdasınız, yüzde 50 oyunuz var ama inanın, daha önce Başbakan, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti başörtüsü konusunda doğru bir stratejiyle, hayatın olağan akışına bırakarak, toplumsal talepleri yumuşatarak doğru bir çizgide gidiyordu ama unutmayın, çok kritik bir noktada, askerî vesayetin kırılması noktasında verilen mücadelede farklı bir noktaya düşüyor Türkiye Cumhuriyeti; sivil vesayete doğru gidiyor. Bunu görmemiz gerekiyor.

Unutmayın, Anayasa Mahkemesinin bizim de tasvip etmediğimiz ve yıllardır “Bu kış şeriat gelecek.” korkusundan, “Bu kış komünü zın gelecek.” korkusundan Türkiye’yi kurtarmak için, Adalet ve Kalkınma Partisinin bir fırsat olduğunu demokrasi için inanmak ve görmek istiyoruz ve bu noktada verilecek kararlar tarihî kararlardır. İnanın, Türkiye’de hiçbir seçimde... Türkiye’de demokrasi bir noktada kazanacak. Eğer seçim sonrasında bu ülkenin insanlarına -bu ülkede hangi iktidar gelirse gelsin- Türkiye’nin anayasal, laik, demokratik, sosyal hukuk devleti yapısı, demokratik ve özgürlükçü yapısı değişmeyecek algısı yerleşirse Türkiye’de demokrasi kazanmış demektir ama bu korku Türkiye’de ne yazık ki var.

Sayın Bakan, benim tavsiyem ve önerim, bu, başörtüsünün okullarda kullanılması konusu, özellikle öğretmenlerin, çok önemli bir konudur; bu, din özgürlüğüyle, inanç özgürlüğüyle, ibadet özgürlüğüyle yakından ilgili olan bir konu değildir. Bu konuyu bu Komisyon çok ayrıntılı bir şekilde, bilim adamlarıyla, EĞİTİM-SEN, EĞİTİM-İŞ, EĞİTİM-BİR-SEN, TÜRK EĞİTİM-SEN, eğitimin, öğretmenlerin bütün sendikalarıyla çok ayrıntılı şekilde tartışmak zorundadır. Aksi hâlde, Türkiye’de millî eğitimde yeni bir kaosa, yeni bir krize gitmemizin işaretlerini ben görüyorum. Eski bir EĞİTİM-SEN Başkanı olarak ve bir hukukçu olarak bunu tarihe not olarak düşünüyorum ve bu konuda Hükümetimizi gerekli hassasiyeti göstermesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Havutça.

Şimdi, söz sırası Sayın Ökten’de.

Sayın Ökten, buyurun.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokrat arkadaşlarım ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bir dil bilimci olarak size bazı bilgiler vermek istiyorum, bunu da kariyerimin sorumluluğu olarak görüyorum. Baktığımız zaman, tabii, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi’nin adının değişmesiyle ilgili ben de aynı fikirdeyim ve onaylıyorum bunu. Siirt ili Aydınlar ilçesinin adının “Tillo” olarak değiştirilmesi noktasına bir dil bilimci olarak yaklaşmak istiyorum hepinize. Aynı zamanda, bu bölgenin manevi iklimini, arkadaşımızın söylediği gibi, İbrahim Hakkı Hazretleri’nin yazmış olduğu Marifetname’nin de bu iklime uygun, oradaki yaşayan vatandaşlarımızı ve bu iklimden etkilenen bölge vatandaşlarımızı da manevi anlamda etkilediğine inanıyorum. Çünkü baktığınız zaman, Marifetname ilmi bir eser olmakla birlikte bir halk kitabesidir ve halkın, o toplum içerisinde yaşayan herkesin eşit olarak nasıl yaşaması gerektiğini ve bu yaşamı sürerken de birbirlerine nasıl saygılı olması gerektiğini bire bir anlatır ve hepimizin de bugün itibarıyla da ve gelecekte de ders alması gerekir.

Şimdi, baktığımız zaman, Sümer Türkçesinde “tillo” sözüyle karşılaşılır ve Sümer Türklerinin yayılma alanlarının nerelere kadar ulaştığını da bakmak gerekir. Tillo kentini ve Siirt yörelerini yurt edinen Sümer Türkleri gittikleri her bölgede kendi izlerini bırakmışlardır ve baktığınız zaman bu izleri Roma’da, Doğu Roma’da, Bizans’ta, Anadolu’da, Mısır, Balkanlar, İtalya, İsveç ve daha pek çok coğrafyada görmemiz mümkündür. Çok enteresan bir şekilde, İsveç söylencelerine baktığımız zaman, orada işte Odin, Oden, Voden, Votan’la ilgili halk ağızlarından derlemeler görülmüştür ve bu derlemeler tıpkı Tillo halkının ağızındaki derlemeler gibidir ve İsveç söylencelerinde Odin’in Asa’dan geldiği yani Asya’dan geldiğini, bir Tirkar yani Türk olduğunu ve bununla ilgili yapılan araştırmalarda bir İsveçli Profesör Lagerbring’in kaynaklarına baktığımızda, İsveçlilerin Türk atalarının olduğunu görüyoruz çok enteresan bir şekilde. Dolayısıyla, Tillolular da bu bölgeye “Tillo” adını veren ilk atalarının bölgelerine verdikleri ilk adın “Tillo” olduğunu hiçbir zaman unutmamışlardır ve o günden bugüne kadar “Tillo” adı çok enteresan bir şekilde muhafaza edilerek gelmiştir.

Bunun dışında, Sümer tabletlerinde ve Sümer Türklerinin çivi yazısı tabletlerinde de “Tillo” adının bire bir bulunduğu görülmektedir, bu da çok önemlidir. “Tillo” sözünün Süryaniceden geldiği hakkında bir görüş vardır, bu tamamıyla yanlıştır, bu kökten geldiği çünkü Süryani toplumunun uluslaşma dönemine baktığınız zaman Sümerlerden çok sonra olduğunu görmekteyiz. Sümer ulusu ise dünyanın en eski ve en uygar kabul edilen ulusudur. Yine, baktığımız zaman, Sümer Türkçesine ait metinlerde baktığımız zaman “tillo”nun çok sıklıkla geçtiğini görüyoruz, bu da Süryanice olmadığını bir delildir.

“Tillo” sözü iki anlamda toplanmaktadır: Yüksek ruh ve yüksek yerlerde, tepelerde bol yağış düştüğünden yüksek ruhtur. Bu iki söylentide de ortak noktanın yükseklik olarak ortaya çıktığını görmekteyiz. Sümer Türkçesinden elde ettiğimiz bilgiler bu yöndedir. Aynı zamanda “tillo”nun bir anlamı da höyük anlamına gelmektedir. O bölgede de höyükler fazlaca olduğundan dolayı da Sümer Türkleri bu ismi, “tillo” sözünü “hüyük”, “höyük” olarak söylemişlerdir.

Bunun dışında, yine aynı şeydir yani “Tillo” kentini anlamı yüce ruh, yüce ve yüksek, ulu ruh anlamına da gelmektedir. İşte bu “Tillo” kentini kuran atalara baktığımız zaman, buradaki kadim medeniyetlerin Türk atalarının olduğunu ve bunun da, delillerinin Sümer tabletleriyle ispat edildiğini söylemek istiyorum bir bilgi olarak size.

Komisyonumuzun çalışmalarında söylem dili olarak çok daha şefkatli bir dili, daha birbirlerine sevecen bir dili ve geçmişte aslında geçmişte bırakarak ve geçmişteki olan, yaşanan bütün olaylardan ders alarak ileriye bakmamız gerektiğini söylüyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Ökten.

Şimdi söz sırası Sayın Bozkurt' ta.

Sayın Bozkurt, buyurun.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Şimdi, tabii, birkaç konuya değinildi. Mesela, başörtüsü konusunun aslında Komisyondaki görüşüğümüz konuyla alakası olmamakla birlikte... Tabii, inanca saygılı olacaksak -bunu bir ilahiyatçı olarak söylüyorum- bu, Kur'an-ı Kerim'de yer alan bir konu yani bir insan Kur'an-ı Kerim'deki bir emri yerine getiriyor diye, inancının gereğini yerine getiriyor diye öğretmenlik yapamayacaksa bunun aslında bizim bir problemimiz olması gerekir diye düşünüyorum. Şimdi burada Kur'an-ı Kerim'de ayetleri okusam, söylesem, arkadaşlar bunların kaydını tutmakta sıkıntı çekerler. Nûr suresinin ayetlerinde bu konu gündeme getiriliyor. İlahiyatçılar içerisinde belki bir iki arkadaşımız sanki Kur'an'da bu geçmiyormuş gibi, “baş” kelimesinin geçmediği, “örtü” kelimesinin geçtiği gibi ifadeler kullanıyorlar. Bu, şuna benzer: Yani, biz Türkçede “Ayağınıza çorabı giyin.” demeyiz, çorap zaten ayağa giyilir; onun için “Çorabınızı giyiniz.” deriz. O bakımdan, bu gibi konularda bizim çok daha fazla özgürlükçü olmamız gerekir, özellikle CHP'nin daha özgürlükçü olması gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, öyle bir durum oldu ki cumhuriyetten sonra, tabii, bazen kraldan fazla kralcı olan arkadaşlarımız oldu. Harf inkılabı çıktı, harf inkılabı çıkınca tarihî mezar taşlarındaki talik yazıları bile kırıp yerine Türkçe mezar taşları yazmaya kalkıştık, böyle bir dönem geçirdik yani. Bunu unutmayalım arkadaşlar.

“Tillo” tutar mı, tutmaz mı? Halk arasında tutmuyorsa, bırakalım ona “Aydınlar” demeyi canım. Şimdi, Aydınlar beldesi benim Erdemli ilçemde de var, Mersin'in Erdemli ilçesinde, eski adı Avgadı. “Avkadı” diye geçiyor, “Avgadı” diye, halk arasında “k” “g” olarak söyleniyor, hiç kimse oraya “Aydınlar” demiyor. Halkın dilinde, herkesin dilinde orası Avgadı'dır. Halk tutmuyorsa, halkın dilinde...

Mesela, milletvekili için bir ara CHP'li bir arkadaşın -Meclis konuşmasında zikretmiştim- bir kitabı var, Meclis kütüphanesinde de var. Edirne Sayılabı Şeref Aykut diye bir arkadaşımız. “Sayılabı” demişiz, “milletvekili” yerine. Tutmuş mu? Tutmamış, hâlâ “milletvekili” diyoruz yani. Halk bunu benimsemiyorsa, tutmuyorsa niye biz bunda ısrar ediyoruz? Bu ısrarın bir anlamı yok diyorum.

Aslında, isim eğer kötü bir isim taşıyorsa o zaman değiştirmenin bir sakıncası yok. Mesela, Hazreti Peygamber Medine'ye geldi, Medine'nin eski adı Yesrib'di. Yani Yesrib'in anlamı çok kötü bir anlamdı, çirkin bir anlam ifade ediyordu Arapça. Batlamyus'un Asya'nın altıncı haritasında “Yesribba” diye geçiyor. Batlamyus haritasında, Ptolemaios'un haritasında da geçmesine rağmen... Milattan sonra 150 yılında vefat etmiş, coğrafyanın babası sayılan Batlamyus'un haritasında geçiyor “Yesribba” adı. Ama o isim çirkin bir anlam ifade ettiği için, ismi “Medine” diye veyahut da “Tâbe” diye, güzel bir isim olarak değiştirilmiştir. Dolayısıyla, isimlerin değiştirilmesinde bir sakınca görmüyoruz ama çirkin bir anlam ifade etmiyorsa halkın benimsediği ismi niye değiştiriyoruz biz, eğer halk bunu benimsemişse, yerleşmişse?

Bir arkadaşımız Esad Efendi tarihi üzerinde tez yaptı. Şimdi, Bulgaristan'da geçen olaylarla alakalı, yani Bulgaristan'da binlerce isim değiştirilmiş. Şimdi, o ismi bulmanız, tarihteki o ismi bulmanız son derece güç bir hâle geliyor. Bilimsel araştırmalarda da çok büyük bir zorluk ortaya çıkıyor. Tabii, eski yazıyla yazılmış veyahut Bulgarca yazılmış eski isimleri yeni harflere çevirmek konusunda da büyük bir sıkıntı çekiyoruz.

Daha önce bir konuşmada da söylemiştim, bazı kelimeler bize çok eskilerden gelmiş olabilir. Mesela, Nevşehir. Nevşehir'in kendisi de Türkçe değil. Yani “nev” Farsçadan gelen bir ifade, yani Anglosakson dillerine yerleşmiş “new” diye. Nevşehir'in bir adı da New York'tur yani, New York'la eş anlamlıdır Nevşehir, aynı kelime yani, “yeni şehir” anlamında kullanılıyor. Şimdi, bu kelime Farsçadır diye, kökü Farsçadır diye değiştirmemiz gerekir mi? Gerekmemesi gerekir diye düşünüyorum. Çünkü eğer böyle değiştirmeye kalkacak olursak -biz değiştirme değil, adını iade ediyoruz burada diye düşünüyorum ben- o zaman Adana'dan başlamamız gerekiyor. “Adanus” bir Romalı komutanın adı, oradan başlayalım değiştirmeye. Değişe değişe, Antalya, Antakya... Böyle gidelim. Yani Antakya; “Antalius” bir Romalı komutanın adı olsun, yani onu da değiştirelim.

Onun için, bizim kültüre yerleşmiş olan, artık Türkçeleşmiş kabul ettiğimiz kelimeleri de, adları da değiştirmememiz gerekir diye düşünüyorum.

Hepinize saygı sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hocam.

İsmet Bey, talebiniz...

Şöyle yapalım: Sondan bir önceki sözü İsmet Bey'e, sonra da tamamlama mahiyetinde Sayın Baydar'a söz verip sonra Sayın Bakan'a söz verdim.

Evet, İsmet Bey, buyurun.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, Komisyon üyesi arkadaşlarım, Müsteşarımız, Rektörümüz; herkesi saygı sevgiyle selamlıyorum.

Sevgili arkadaşlar, vahiyler bize bir gelenek öğretmektedir, o da şudur: “Geçmiş toplumlar ayrı bir topluluktur, onların yapıp ettikleri onlara, sizin yapıp ettikleriniz size.” diye bize bir edep öğretmektedir doğrusu. Tabii, bunu buradaki hazırandan içtinap ederek ifade etmiş oluyorum. Asla burayla ilgili bir durum değil, bir durum tespiti olarak söylüyorum.

Sevgili arkadaşlar, herkes birbirinin segmentine saygılı olursa sorunları çözeriz, hiçbir problem yaşamayız. Ama “Benim segmentim senin segmentini döver.” ya da “Bizim mahallenin çocukları sizin mahallenin çocuklarını döver.” mantığıyla hareket edilirse bu ülke ve insanlık geçmişte yaşadığı sıkıntıları yeniden yaşamaya başlar. Şimdi, devrisabık, potansiyel suçlu yaratmak, bunlar hoş şeyler değil. Tek zaviyeden bakış açısıyla olayları değerlendirmek bizi kısır döngüye mutlaka götürecektir. Eğer biz hepimiz aynı olsaydık dünya çekilmez olurdu. Düşünün şimdi, Engin Bey'le İsmet Uçma'dan oluşuyor dünya ama biz olmasak da eksik kalır, değil mi? Yani işte, Sevgili Metin Lütfi Baydar çok önemli hususlara vurgu yaptı, hakikaten önemliydi. Sevgili diğer konuşmacılarımız...

Dolayısıyla arkadaşlar, şimdi bir tarih perspektifi çizdi sevgili vekilim. Arkadaşlar, tarihi, mağlupların tarihini galipler yazar. Galip, tarihini yazarken kendi süzgecinden geçirir, mağlup olan da sürekli karalar. Yani bunu siyaset diline aktarırsak işte, muhalefet-iktidar partilerinin arasındaki çekişmeleri dikkate alın, bu itibarla, tarih okumalarını satır aralarına girerek yapmaz isek şayet, doğru bir tarih okuması yapmış olmayız, doğru sentezlere ulaşmış olmayız. Yani sosyal olayları gözlemlemek, dünyada olup biteni gözlemlemek, ülkemizde olup biteni gözlemlemek ve bunlardan bir sentez marifetiyle sonuca ulaşmak herhâlde sosyolojinin ilk kuralı olsa gerektir. Şimdi, dolayısıyla, bütün bunları o dillerle ifade etmek asla istemem. Hakikaten farklılıklarımızı ben çok büyük bir zenginlik olarak görüyorum çünkü. Ama kimi CHP'li milletvekili arkadaşlarımızın... Ya, adı “Cumhuriyet Halk Partisi”, Nur Hanım'a da onun için espri yapmıştım. Şimdi, içinde “Halk Partisi” olan bir siyasi örgütün halkın taleplerine direngenlik gösteriyor imajı vermesi... Bu belki de zihin dünyasında böyle gelişmiyor ama siyaset imajla yapılan bir sanat. Bir hattiharekette bulunuyorsunuz, bir nokta oluşuyor; ikinci bir hattihareket, bir nokta oluşuyor; o noktaların toplamı bir tablo oluşturuyor, bu tablonun okunuşu sizin siyasi imajınız oluyor. Dolayısıyla, kimi arkadaşlarımızın “Halk Partisi” adına yakışmaz bir tarzda halka rağmen siyaset geliştirmeye çalışmalarını... Doğrusu, şöyle: Bu bizim iktidar olarak işimize gelir de ülke için iyi değil, onu söylüyorum. Yani bu itibarla, bunu yapmamak lazım, hep birlikte taşın altına elimizi koymak lazım ama sevgili vekilim, bir şartla: Elimizi ezdirmek için değil, taşı kaldırmak için. Şimdi, bu ülkede hiç kimse ötekenden daha çok insan değildir, yeryüzünde böyledir. Tarih gerçekten büyük acılarla geliyor, büyük ızdıraplarla geliyor, kölelerle geliyor.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Önümüzdeki dönem muhalefet sıralarında görüşeceğiz sizinle. Siz muhalefet sıralarında oturacaksınız.

İSMET UÇMA (İstanbul) - Bakınız, yapılan bütün bu gördüğünüz görkemli mabetler dâhil, sadece bu medeniyete ait hariç, kuzen medeniyetlerde yapılanlar dâhil, binlerce kölenin kanı üzerine bina edilmiştir. İşte, Mısır piramitlerini bilirsiniz hepiniz Engin Bey.

Dolayısıyla, sevgili arkadaşlar, özellikle, yani yakın tarihimizde Naci Bey'in çok leyyin ve belîğ şekilde ifade ettiği gibi, haklı ya da haksız, bunlar ayrıca tartışılır ama yakın tarihte hem Balkanlardan hem Orta Asya'dan gelen göçler için... Ben bunların tamamının Mustafa Kemal'in dışında geliştiğine inandığım için... Bunları ayrıca konuşmak isteriz ama burası onun yeri değil. Yani, bakınız, bizim Onuncu Yıl Marşı'na ne ilave edilmiştir? İşte, “15 milyon genç yaratık her yaştan.”

NEBİ BOZKURT (Mersin) – On yılda 15 milyon...

İSMET UÇMA (İstanbul) – On yılda zaten, Onuncu Yıl Marşı diye ifade ediyorum. Çorap örneğini verdiniz ya Hocam biraz önce, o itibarla söylüyorum.

Şimdi, dolayısıyla, sevgili arkadaşlar, peki, biz bunlara takılıp kalacak mıyız? Hayır. Şimdi, bugün sevgili vekilimin söylediği gibi, biz 16'ncı büyük ekonomiyi konuşuyorsak, ya, üstat, 2002'den sonraki gelişmelerin bunda çok büyük katkısı vardır; bunda hiç kuşku yoktur. O itibarla, arkadaşlar, birbirimizi anlayarak, halkımızın taleplerinin rezervsiz, opsiyonsuz, amasız önünü açıp ve o taleplere cevap vererek hep birlikte biz ülkemizi daha aydınlık geleceğe taşıyacak ve gerçekten de ülkemizi bölgesinde... Zaten gıpta ediliyoruz, hepimiz nazara geliyoruz. Bazen aramızdaki tartışma şeyleri de ondan kaynaklanıyor. Hamdolsun, yani çok güzel bir ülkemiz var, biz onu daha da güzelleştiriyoruz hep birlikte, muhalefetiyle iktidarıyla hep birlikte güzelleştiriyoruz.

Eğitim, öğretim konuları ciddi konular. Bunlar yazboz tahtasına dönüştürüldü geçmişte. Gelecekte aynı şeyler olmamalı, günümüzde aynı şeyler olmamalı, herkes bu konuda katkı vermeli ve yeryüzünde hiç kimse ötekiden daha çok insan kabul edilmemeli temel hak ve özgürlükler bakımından. İşte o segmente atıf yaptım, bitiriyorum sevgili vekilim. Sizin herhangi bir kıyafette -o provokasyon da olabilir, haklısınız, ben de aynı kanaatteyim- bir segment üzerinden, o sembol üzerinden aradığınız ideolojik yapı niçin diğer kıyafetler üzerinden aranmaz? Çünkü ona alıştırdık, ona şartlandırdık da ondan. Demek istediğim şu: Yani yeni bir olguya ve dünyaya uyanmak, ayrıca bizim yeni bakış açıları da, alternatif bakış açıları da, çapraz referansları da gündemde tutmamızla mümkün olabilecek hususlardır.

Ben her birinize esenlik diliyorum, ülkemize güzellikler diliyorum. Hep birlikte, eğitimimizden sağlığınıza, ülkemizin uluslararası camiada temsiline kadar üst bir duruma hep birlikte getireceğimize olan inancımı teyit ediyor, hepinize sevgiler sunuyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Uçma.

Şimdi söz sırası...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşmacıların ben konuştuktan sonra tamamına yakını bana atıfta bulunarak konuşma yaptılar. Eğer burada bana bir konuşma hakkı doğmuyorsa bunu sizin vicdanınıza bırakıyorum.

BAŞKAN – Engin Bey, size her zaman konuşma hakkı doğar yani, biliyorsunuz, bu konuda...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamamen size bırakıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle yapalım: Metin Lütfi Baydar'a son sözü vereceğim. Metin Lütfi Baydar Bey'den sonra... Yani şunu arzu ediyoruz arkadaşlar: Maddeler üzerinde konuşma talebi olmazsa hızlı bir şekilde maddelerimizi oylatalım. Konunun yeterli derecede müzakere edildiği konusunda zannediyorum...

Ben şimdi Sayın Baydar'a bir söz vereyim, daha sonra Engin Bey siz de arzu ediyorsanız size yine bir kısa söz vereyim. Yani burada...

HALİL AKSOY (Ağrı) – Ben çok kısa bir söz istiyorum, çok kısa.

BAŞKAN – Peki, çok kısa olmak kaydıyla size de söz vereyim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, biz birer kere konuştuk. Teklif sahibi olarak biz de bir sürü söylenenden sonra şey almak isteyebiliriz yani...

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Bizim şehrimizdeki üniversitenin isminin değiştirilmesiyle ilgili bir sürü...

BAŞKAN – Hayır, şöyle: Biz genel olarak, hani konunun geneli üzerinde müzakereleri bitirelim diye arzu ettik. Maddeler üzerinde de konuşma hakkı var. Eğer arzu ederseniz orada kısa açıklama yapmak için size söz veririz ama arzumuz, geneli üzerinde bu görüşmeleri büyük oranda tamamlayalım.

Sayın Baydar, söz sizin, buyurun.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben burada samimi olarak, biraz önce yapmış olduğum konuşmada, yani bir milletvekili olarak değil de şu anda, yedi yıl rektörlük yapmış... İlahiyat fakültesindeki arkadaşlarla yaptığım birçok tartışmalarda, özellikle Alevi Bektaşî kültürü içerisinde yazılı metinlerin olmaması, bunların araştırılması konusunda bir enstitünün kurulması konusundaki duyarlılığı o dönemde rektör olarak da dile getirmiştım. Ancak, Süleyman Demirel Üniversitesi'ne nasip olmadı bu, olmadı. Bunun adıyla da anılan, Hacı Bektaşî Veli Üniversitesi içerisinde bir Hacı Bektaşî Veli Alevi Bektaşî Kültürünü Araştırma Enstitüsü tarzında bir yapının olması, burada yüksek lisans, doktora programlarının araştırılarak bu konuda, hakikaten, yazılı kaynakların dünyada da araştırma yapılacağı zaman bir merkezi olması konusunda bunu çok önemsemişimi, bu kanun

teklifinin içerisinde bunu da eğer yapabilir isek çok uygun olacağını düşünüyorum. Bunu yani bir siyasi polemik olarak değil, rektörlük yapmış olan birisi olarak... Bakın, bir yazılı kâğıtla da teklif de vermedim. Burada hep beraber bunun yapılmasını ya da teklifi kim yapacaksa onlara ait olmasını da... Önemli olan bunun olmasının gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda samimi olduğumu belirtmek istiyorum.

Bizim bu kanun teklifindeki temel itirazımız İçişleri Komisyonunun bir konusunun buraya getirilmiş olmasıdır. Biz kanun teklifine...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir de birlikte...

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Birlikte getirilmiş olması bizi rahatsız etmektedir.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Kültür konusu Hocam.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – O ayrı, o tartışma konusu, ben reel olarak söylüyorum. Bunun İçişleri Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini düşünüyoruz ve bu nedenle, “Evet.” diyoruz ancak muhalefet şerhi koyarak bu konuyu açıklayacağımızı Meclis görüşmelerinde ifade etmek istiyoruz.

Ben Naci Bey’in laflarıyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum, keşke burada olsaydı. Naci Bey’in şöyle bir üslubu var: Hep en son konuşup, yüksek sesle konuşanlara, böyle, yüksek sesle konuştuğunu ifade ederek, sonra da alçak sesle konuşmaya başlayarak... Psikiyatride bunun adı -hekim olarak söylüyorum- megalomanidir. Yani kusura bakmayın, bu bir megalomani yaklaşımıdır. Böyle, alçak sesle konuşarak, herkese “Ben üstünüm. En iyi ben bilirim.” laf tarzıyla bir yaklaşım içerisinde olarak, böyle bir şeyi kabul etmediğimi, uygun görmediğimi, normal konuşma diliyle konuşmamız gerektiğini, sesini alçaltarak ya da yükselterek bu işin olmayacağını ben bilen bir hekim olarak ifade ediyorum. Keşke kendisi burada olsaydı da aynı şekilde dışarıda da kendisiyle de bu konuyu tartışacağını ifade etmek istiyorum. Yani bunları bu psikiyatri tekniklerini bilen birisi olarak söylüyorum. Yani birisi yüksek sesle konuşuyorsa alçak sesle konuşursunuz ve “Ya, bak, olmuyor bu.” diyerek etkilemeye çalışırsınız. Bu tip etkilene şeylerini çok samimi bulmuyorum efendim.

AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Yirmi yıllık meslektaşım benim, daima böyle konuşur.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Naci Bey her zaman öyle konuşur.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Olabilir, ben sadece bunu ifade etmek istiyorum.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Yanlış tespitiniz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Tabii ki değerli, bizim için, ben... Yani, bakın, ayrı bir şey. Bakın, arkadaşlar, ben sadece bir teknik izahta bulunuyorum. Lütfen, onu da...

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Lütfi Hocam, Kur’an’da da diyor ki: “İnsanlara karşı sesini yükseltme.”

BAŞKAN – Arkadaşlar...

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Evet, o zaman, şunu ifade etmek istiyorum arkadaşlar: Şimdi, Naci Hocanın da, İsmet Bey’in de, yani konuşan bütün -sizin deyimimizle- AK PARTİ milletvekili olan arkadaşlarımızın böyle, demokratikleşmeyle ilgili, Türkiye’nin çok iyi yöne gittiğiyle ilgili çok güzel ifadeleri oldu. Cumhuriyet Halk Partisine yöndük, işte, böyle, bazı şeyler oldu. Onlara şöyle bir cevap vermek istiyorum değerli arkadaşlarım: Cevabım, her zaman takip ettiğim, çok değerli bir yazar var, Today’s Zaman gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Bülent Keneş, çok entelektüel buluyorum kendisini, yazılarını da devamlı takip ederim, onun makalesinden birkaç bölüm okumak istiyorum:

“Hep Batı Avrupa standartlarında demokrasiye sahip bir Türkiye hayal ettim. Doğrusu 2002 Kasımında başlayan, yeni ama zorlu demokratikleşme süreci beni bu konuda oldukça umutlandırmıştı.

O yıllarda yöneticilerinden olduğum Turkish Daily News’te, siyaseten yasaklı durumdaki AKP Başkanı Recep Tayyip Erdoğan ve başka bazı isimlerle bizzat söyleşiler yapıp gazete manşetlerinde yayınladım. Demokratikleşme için bir umut olarak gördüğüm bu değişim heyecanını dönemin tek İngilizce gazetesinde elimden geldiğince dünyaya anlatmaya çalıştım.

Tehditler, darbe girişimleri ve karanlık komplolarla kıran kırana mücadeleyi gerektiren uzun yıllar süren bu zorlu süreç sonrasında Türkiye askerî vesayet sistemini nihayet kırmayı başardı. 2011 yılı başlarında Arap dünyasında o dönem adına kolayca ‘Arap Baharı’ denen olaylar başladığında çağrıldığım toplantılarda, televizyon programlarında ve bu gazetedeki yazılarımda Türkiye örneğinden ve yaşadığı demokratikleşme sürecinden hep bir başarı hikâyesi olarak bahsettim. Ama ‘ağır çekim bir devrim’ olarak nitelendirdiğim Türkiye’nin demokratikleşme sürecinin herhangi bir başka ülkeye model olacak kadar da ilerlemediğini söyleyip durdum. Tam demokratikleşmenin bir süreç işi olduğunun ve Türkiye’de hâlâ bu sürecin devam etmekte olduğunun hep altını çizdim.

Doğrusu da buydu. İlla ki Türkiye'den bir 'model' olarak bahsedilecekse bu model hâlâ inşa sürecindeydi. İşte bu inşa sürecindeki 'demokratik Türkiye modeli'nin radikal bir değişimle farklı bir rotaya yöneleceğini nereden bilebilirdim ki! Dört tarafı 'düşmanlar'la çevrili ve içerisi her cinsten 'hainler'le dolu olduğu propagandasıyla üretilen sözde 'Türkiye'nin özel koşulları'nın gereği olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin merkezinde yer aldığı bir vesayet sisteminden kurtulup yepyeni bir vesayet sistemine varabileceğimizi nasıl kestirebilirdim ki!

Hiç abartmıyorum... Neticede eski düzenin hatıraları hâlâ taptaze hafızalarımızda. Nüfuz ettiği bütün kurumları ve medya aracılığıyla topluma sürekli olarak iç ve dış tehditlere karşı bir güvenlik paranoyasının empoze edildiği o dönemde antidemokratik rejimin omurgası TSK merkezli kurgulanmıştı. TSK ve generaller toplum hayatının her alanındaydı ve her yere nüfuz etmişlerdi. Generaller eğitimden kadın haklarına, çevreden dış politikaya, ekonomiden dinî hayata varıncaya kadar her konuda tek söz sahibi ve belirleyici hâle gelmişti. Normal demokratik bir ülkede 'anormal' olarak kabul edilecek ne varsa bu ülkenin normali olmuştu.

Bu anormal yapıya yönelik herhangi bir eleştiriye karşı ise derhal 'TSK'yı yıpratıyorsunuz.' korusu devreye sokuluyordu. İlgili her konu el çabukluğuyla bir millî güvenlik meselesi ve rejim krizine dönüştürülüyordu. Böylece bir çeşit kutsallık atfedilen bu güvenlik kurumu üzerinden antidemokratik rejimin dokunulmazlığı ve hatta sorgulanamazlığı maharetle tesis ediliyordu. Eleştirel yaklaşımlarında ısrarcı olanlar için ise etiket bulmakta hiç sıkıntı çekilmiyordu, onlara 'satılmış devlet düşmanları' veya 'vatan hainleri' deniliyordu.

Demokratikleşme umuduyla girilen onca mücadeleden ve atlatılan onca badireden sonra vardığımız bugünkü nokta da maalesef kısaca bahsettiğim bu arkaik düzenden çok farklı değil. Sadece eski sistemin merkezindeki TSK'nın yerini yeni bir kurum almaya başladı o kadar. Şimdilerde bildiğiniz o ceberut devlet sistemi harıl harıl bu yeni kurum merkezli olarak yeniden şekillendiriliyor. Bu şekillendirme süreci henüz tamamlanmamış olsa da gidişatın yönü apaçık ortada. Yani silahlı kuvvetlerin boşalttığı sistemin merkezine şimdi istihbarat örgütü yerleşiyor. Konu sadece millilikse, hemen belirtmeliyim ki evet, MİT de en az veya en fazla TSK kadar millîdir.

İtiraf etmeliyim ki ben istihbarat veya polisiye işlerden pek anlamam. O kadar ki bugüne kadar ne bir polisiye ne de casusların kol gezdiği o heyecan verici istihbarat âlemine dair bir roman bile okumuşluğum yoktur. Ama gözlerimizin önünde yeniden şekillenmekte olan ve Orta Doğu ülkeleri başta olmak üzere, tüm antidemokratik rejimlerde örneğine çokça rastladığımız dehşet verici bir devlet sisteminin inşa sürecini göremeyecek kadar da kör sayılmam. Son haftalarda MİT merkezli yaşanan olaylardan bağımsız olarak, Ankara'dan sıklıkla yükselen ve eski günlerden aşına olduğumuz o gür devlet sesine ya da her dönemde olduğu gibi iktidar odaklarına iliştilmiş bazı gazetecilerin yazdıklarına bakarsanız ne demek istediğim daha iyi anlaşılır.

Haaa... 'TSK merkezli devleti mi, yoksa MİT merkezli devleti mi tercih edersin?' diye bir soru gelse vereceğim cevap elbette 'Katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü, şeffaf ve hesap verebilir demokratik devletin suyu mu çıktı?' olur. Ama illa ki bir tercih yapmaya zorlansam, doğası gereği işlerini büyük bir gizlilik içinde yürütmesi gereken istihbarat örgütü merkezli bir 'muhaberat devleti'nin diğer berbat seçeneğe karşı tercihim olabileceğini de hiç sanmam.

AKP için demokratikleşmenin hâlâ önemli olduğu o eski süreçte, eski düzen tarafından zehirlenmiş devlet kurumlarının tek vesayetçi sistemden ne güçlüklerle koparıldığını hepimiz biliyoruz. Sonuçlarının iyi mi olduğu yoksa kötü mü olduğu ayrı bir konu ama AKP Hükûmetinin TRT ve Anadolu Ajansı gibi kurumlara nüfuz edebilmesi bile en az beş on yılını aldı. Bu yöndeki her çabasında büyük gürültüler koptu. TRT ve Anadolu Ajansı benzeri kurumlarda bile bu kadar zaman alan ve gürültü koparan sivilleşme süreçlerinin MİT ayağında ise her ne hikmetse hiçbir şey duyulmadı.

Başarılı ve değerli bir bürokratin başına atanmasıyla, nasıl olduysa, MİT'in eski kirli devletin pisliklerinden sıyrıldığı peşinen kabul edildi. MİT 'O gömleği çıkardık.' diye tarif edilen eski düşünce geleneğine aşağı yukarı aynı zamanlarda yeniden dönen AKP'nin sil baştan inşa etmeye giriştiği devlet sisteminin çekirdeğine aşama aşama yerleşmeye başladı. Muhtemel her eleştiriye, tıpkı eskiden 'TSK'yı yıpratmayınız.' formülünde olduğu gibi, içi boş bir 'MİT'i yıpratmayınız.', "Eleştirilerin asıl hedefi Başbakan." sloganları aldı. Akabinde de bu konuda görüş beyan eden herkesi sindirme faslına geliverdik.

Bütün demokratik medeni ülkelerde olduğu gibi kendi görev ve işlevleri çerçevesinde kaldığı müddetçe bir ülkenin aydınları neden bir millî kurumunu yıpratsın ki? Bundan nasıl bir çıkarları olabilir ki? Demokrasinin şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorgulanabilirlik ilkelerinden herhangi bir kurum yasal ve siyasal koruma zırhlarına büründürülerek istisna tutulabilir mi? Evet evet, biliyorum, kamu adına denetim görevi olan Sayıştay gibi kurumların iş yapamaz hâle getirildiği bir dönemde bu sorularım size çok naif gelebilir. Ama bizi işimiz de gücümüz yettiğince sormak ve cesaret edebildiğimiz kadar sorgulamak değil mi?

Ama haklısınız, bu iş artık o kadar kolay değil. İşimizi hakkıyla yapmaya çalıştığımızda ve bunun gereği olarak gidişatı her eleştirdiğimizde önceden örgütlenmiş insanları hemen tugaylar hâlinde üzerimize saldırtıyorlar; siyasal, sosyal, medyatik mobingi hızla aşır saldıranları kitlesel bir lince dönüştürüyorlar; sonra da karşımıza geçip ukalaca ve küstahça 'Ne istiyorsunuz?' diye niyet sorgulaması yapıyorlar. Aralarından her duruma göre pozisyon alan bazıları bu sorguyu bile es geçip doğrudan hüküm veriyor, 'Vatan hainisiniz!' diyor. Sanki ellerinde vatanperverlik ölçer bir barometre varmışçasına insanlar hakkında hüküm veren her devrin adamı bu cüretkâr küstahlar, sonra işahla devrin mukteditlerinin kendilerine bahşedeceği ulufenin yolunu gözlüyorlar. Onlar adına ne iyi ki bu beklentileri asla boşa çıkarılmıyor.

Oysa şöyle birileri yaklaşık samimiyetle 'Sahi siz ne istiyorsunuz? Senin derdin ne?' diye soracak olsa onlara vereceğim cevap çok basit: Aslında çok bir şey istemiyoruz. İsteddiğimiz sadece biraz demokrasi, biraz hukuk, biraz özgürlük ve tabii biraz da saygı. Çok mu?'

İşte, Naci Bey'in biraz önce ballandırarak anlattığı demokrasinin son noktasında Today's Zaman gazetesinin başyazarı Bülent Keneş kardeşimin dün yazmış olduğu yazı arkadaşlar. İşte sizin getirdiğiniz Türkiye'yi demokratikleştirmenin noktası burasıdır arkadaşlar. Bunu doğru okuyun ve burada yazılanları doğru okuyun, ondan sonra alınız secdeye geldiği zaman da bir vicdan muhasebesi yapın.

Çok teşekkür ediyorum.

TÜLAY BAKIR (Samsun) – Siz öğretim üyesisiniz, kendi fikirlerinizi söylemenizi daha çok tercih ederdik.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, burada her fikre saygımız var ama şuna da... Özellikle Metin Lütfi Baydar Bey bizim kendi düşüncelerini en güzel şekilde ifade yeteneğine sahip bir arkadaşımız olarak biliyoruz, sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

Şimdi, isterseniz Sayın Bakanımıza bir değerlendirme konuşması verelim...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bana söz vermişsiniz.

BAŞKAN – Size ve Halil Bey'e 1'inci madde üzerinde söz verdim çünkü Meclisin açılışı, biliyorsunuz, saat ikide. Sayın Bakanımız bir değerlendirme konuşması yapsın, daha sonra, öğleden sonra bir yemek arası vereceğiz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama ben gidiyorum.

BAŞKAN – Yemek arası vereceğiz Engin Bey, şimdi Sayın Bakana bir söz hakkı verelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika...

BAŞKAN – Bir dakika, hemen verelim o zaman.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çünkü ben gideceğim.

BAŞKAN – Hemen, bir dakikayı geçmeyeceğiz yalnız.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşlarım, Değerli Hocama çok saygı duyarım, alçak sesle konuşur, Sevgili Hocam da öyledir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Beni kastetmiyor, Naci Bey'i kastediyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz. Özür dilerim, sizi görmedim.

Alçak sesle konuşmasına hiçbir itirazım yok ama ben de tabiatım gereği yüksek sesle konuşurum. Kendisine az önce sevgili milletvekillerim dediler ki: "Çok iyi insandır." Ayşenur İslam'ın benim için de farklı bir şey söyleyeceğini düşünmüyorum. Bölge milletvekili olarak birlikte görev yapıyoruz. Ben de kötü bir insan sayılmam. Birlikte görev yapıyoruz, birbirimize tahammül edeceğiz, birbirimizin sözlerine de tahammül edeceğiz. Biz sözlerimize tahammül edeceğiz ama söyledikleri mize de dikkat edeceğiz.

Ben Orhan arkadaşım çıktığında söylemiştim, Orhan arkadaşımın söylediklerine itirazım var, bir. İki: Şu madde bu kadar uzamazdı, 2 madde ayrı ayrı gelseydi. Ona itirazım var. Şimdi, biz bunu kapatıyoruz, bir şerh düşeceğiz, hiç gereksiz bir şerh. Eğer olmasaydı bu Komisyon bu maddeyi çoktan bitirmişti, oy birliğiyle de geçecekti. Onun için değerli arkadaşlarım, Sevgili Komisyon Başkanım; Millî Eğitim Komisyonu burada çok farklı, çok güzel şeyleri tartışabilir. Onun için, "Biz bunlara daha dikkat edelim." diyorum, hepinize de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, teknik bir bilgiyi tekrar paylaşayım: 5 milletvekili arkadaşımız bir kanun teklifi vermiş ve bu kanun teklifini de Meclis Başkanlığı Millî Eğitim Komisyonuna göndermiş. Bundan sonra "Ben bunun 2 maddesini alırım, 3 maddesini almam." gibi bir konu şık olmaz, milletvekili iradesine bu saygısızlık olarak algılanır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söylerseniz değiştirirler.

BAŞKAN – İki: Biraz önce Avni Bey de söyledi, isim değişikliğinin bizim Komisyonumuza çok uzak bir konu olduğu kanaatinde de değilim. Yani “Aydınlar” isminin “Tillo” olarak değiştirilmesi zaten kendi adına hem kültür alanını ilgilendirir hem de zaten bu şehrin bir eğitim şehri, bir bilim şehri olmasından dolayı da Komisyonumuza çok uzak olmadığı kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir zorlama Başkanım.

BAŞKAN – Halil Bey, size öğleden sonraki bölümde mi söz vereyim? Çünkü çok az bir zamanımız kaldı.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Öğleden sonra da olabilir.

BAŞKAN – Öğleden sonra vereyim size.

Sayın Bakanım, bir değerlendirme için saat 14.00’te Medisin açılışının olacağını dikkate alarak sözü size veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, sayın milletvekilleri, değerli çalışma arkadaşlarımız; öncelikle katkıda bulunan bütün milletvekili arkadaşlarımıza, Komisyon üyesi arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Özellikle Hükümeti ve Bakanlığımızı ilgilendiren konularda yaptıkları eleştirileri, değerlendirmeleri not ettik. Bunun dışında çok genel, siyasetle ilgili değerlendirmelerin ayrıntılarına girmeyeceğim çünkü hakikaten günlerce konuşsak bir ortak noktada buluşmamızın imkânı olmayan bazı noktalar konuşuldu burada ama ben Millî Eğitim Bakanlığını ilgilendiren bir hususu...

Bir de şunu söyleyeyim açıkçası: Bazı konuşmaları da dinlerken çok üzüldüm yani “Biz hâlâ burada mıyız, hâlâ bunları mı konuşuyoruz ve hâlâ bu üslupla mı, bu terminolojiyle mi bunları konuşuyoruz?” diye üzüldüm ama yapacak bir şey yok, zihniyetler çok kolay değişmiyor, belli bir zaman gerekiyor, birçok şeyin uygulamada görülmesi gerekiyor. O bakımdan, bir zihniyet eleştirisi yapacak da değilim ama Millî Eğitim Bakanlığını ilgilendiren tarafıyla, özellikle bu öğretmenlerimizle ilgili söylenenler konusunda birkaç şey söylemek istiyorum.

Bu kamu görevlilerinin kılıf kıyafetiyle ilgili yönetmelik düzenlemesi yapılmadan önce de illerde, gittiğimizde, idarecileri almaksızın öğretmenlerimizle toplantılar yapıyoruz. Her gittiğimiz ilde 40-50 öğretmenle, farklı okullardan seçilmiş, farklı branşlardan seçilmiş öğretmenlerimizle onların kendi sorunlarını konuşmak üzere toplantılar yapıyoruz. Bir yıldır o toplantılarda gündeme getirilen temel meselelerden bir tanesi de bu kılıf kıyafet meselesiydi ve ben yönetmelik çıkmadan önce de şunu söylüyordum Bakan olarak: “Öğretmenlerimiz kendilerine neyin yakışacağını bilirler. Hiçbir öğretmen arkadaşımız yanındaki arkadaşının kılıfına kıyafeti ne bakarak onu rencide edecek şeyler söylemez.” Bu hem Bakan olarak çalışma barışını sürdürmeye yönelik bir tavsiye olduğu kadar kişisel olarak da samimi kanaatim de bu. Sadece öğretmenler için değil, yetişkin hiç kimse için hiç kimsenin kıyafet tayin etmesini, “Onu giyersen şu olur, bunu giyersen bu olur.” Tarzında bunlardan sonuçlar çıkarmalarını, bunları siyasi polemik konusu yapmalarını doğru bulmuyorum. Onun için hiçbir arkadaşımızın, hele bu yönetmelik düzenlemesinden sonra, kamu görevlilerinin kıyafetlerinin daha da serbest bırakılması yani onların kişisel tercihlerine saygı gösterilmesini öngören bu düzenlemeden sonra özellikle öğretmenlerimize yönelik birtakım örnekleri... Ki buna da ayrıca işaret ettim, “Bu yönetmelik çıkmadan önce de, çıktıktan sonra da eski zihniyeti köpürtmek isteyenler bazı provokasyonlara soyunabilirler, bununla bu özgürleşmenin üzerine gölge düşürmeye kalkışabilirler.” diye söylememe rağmen, hâlâ sağda soldaki birtakım münferit olayları, üstelik onları da çarpıtarak yani işte “çarşafı öğretmen” filan gibi söylemlerle bu genel özgürleşme havasını gölgeleyecek bir tutum alınmasını doğru bulmuyorum. Öğretmenlerimizin kılıfıyla kıyafetiyle uğraşmayalım, öğretmenlerimizin mesleki yeterlilikleri bizim için yeteri kadar önemli bir konu, onun dışında öğretmenlerin “Şöyle mi giyinecek, böyle mi giyinecek? Öyle giyinirse ne olur, böyle giyinirse ne olur?” gibi soruları artık Türkiye’nin aştığını ben biliyorum, öğretmenlerimizle yaptığımız görüşmelerden biliyorum. Dolayısıyla, sizin de rahat olmanızı, bunlardan birtakım böyle korkular üretenlere prim vermemenizi özellikle rica ediyorum.

Onun dışında, Halil Bey’in bu Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi bünyesinde bir enstitü, münhasıran bununla ilgili bir enstitü kurulması konusundaki önerisiyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Sayın Rektörümüzün verdiği bilgiye göre zaten böyle bir hazırlık daha önce var, YÖK’e gönderilmiş. Biz şimdi YÖK nezdinde bunu takip edeceğiz inşallah ve bunun bir kopyasını da üyelerimize belki dağıtmakta da fayda olabilir yani bilgi bakımından, şu anda Komisyonunda bir karar almamızı gerektiren bir konu değil ama üniversitemizin daha önce böyle bir enstitüyle ilgili bir hazırlığı var, o hazırlıkla ilgili raporlarını size de dağıtırlar, biz de Millî Eğitim Bakanlığı olarak YÖK temsilcisi arkadaşımızla da görüştük, bunun takipçisi olacağız inşallah.

Onun dışında, bu isim konusunda, “ı”, “i” isim tamlaması konusunda Osman Bey “Böyle muhafaza edilsin.” dedi ama ben ondan çok emin değilim yani halk arasında bunun benimsemiş biçiminin de bu olduğu kanaatinde değilim. Ayrıca, o isim tamlaması doğru da değil yani “Veli'nin Hacı Bektaş'ı” gibi oluyor. Bunun çok ironik, trajikomik bir örneğini ben çok sık... İstanbul'a gidip gelirken, Bolu yolundan geçerken Hayrettin Tokadı Hazretlerinin türbesi var, orada tabela var. Her defasında ikaz ediyorum, değiştiriliyor. Sonra gelip birisi gene Tokadı Hayrettin... Şimdi, Hayrettin Tokadı... Yani Hayrettin Tokadı “Tokatlı Hayrettin” demek ama Tokadı Hayrettin “Hayrettin'in tokadı” Her defasında söylüyoruz, birisi gidiyor kaldırıyor, sonra bir akıllı gelip yeniden oraya Tokadı Hayrettin... Şimdi gene muhtemelen Tokadı Hayrettin'dir.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Şu anda yine öyle Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Öyle mi? Tokadı Hayrettin mi?

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Neşehir) – Galatimeshur demek ki Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Ya ama bu kadar olmaz, bu galatimeshur değil, bu artık galatı aşan bir şey. Hazrete de saygısızlık, Türkçeye de saygısızlık, Farsçaya da saygısızlık, her şeyden...

Dolayısıyla, Türkçe dil bilgisi kurallarına uygun olanı bence hâlâ Hacı Bektaş Veli, isim tamlaması, “ı”yı, “i”yi koymadan. Çünkü o zaman da “Araya tire koyacak mıyız, koymayacak mıyız? Bunu nasıl söyleyeceğiz?” şeyleri başlayacak. Doğrusu bence budur ama tabii Komisyonumuzun takdiridir. Ben kişisel kanaatim olarak söylüyorum, Bakanlığın bu konuda herhangi bir zaten şeyi olmaz ama kişisel kanaatim budur.

Onun dışında, ben arada çıktığım için belki atladığım, cevap verilmesi gerektiği hâlde not etmediğim konular olabilir, varsa... Ama Başkan anladığım kadarıyla yeterli buluyor bu açıklamayı.

Çok teşekkür ediyorum. Avni Bey'e ayrıca teşekkür ediyorum çünkü benim de paylaştığım bir soru işaretini yani iyi topladınız. Yani “Bu Komisyonunda biz isim değişikliğini niye tartışıyoruz?” meselesini hep birlikte bir izaha kavuşturma gayretimizi takdir ediyorum.

Söylemek istediğim birçok şeyi, daha önceki konuşmalarla ilgili birçok şeyi Naci Bey çok üsluplu bir şekilde söyledi, gıyabında ona da çok teşekkür ediyorum. Sizlere de katkılarınız nedeniyle, eleştirileriniz nedeniyle, önerileriniz nedeniyle ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, konuşmamın başında söyledim ama oradaki, uzaktaki arkadaşlar duyamamış olabilirler, ben toplantıya İstanbul'dan gelerek yetiştim, onun için biraz geçtim, lütfen o bakımdan da kusurumuza bakmayın.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – “Şubatta atama var mı?” diye sordum ben, ona cevap vermediniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Şubatta atama...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Estağfurullah.

BAŞKAN – Şimdi, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır, maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplantıya saat 15.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.11

BAŞKAN: Fikri IŞIK (Kocaeli)

BAŞKAN VEKİLİ: Avni ERDEMİR (Amasya)

SÖZCÜ: Çiğdem Münevver ÖKTEN (Mersin)

KÂTİP: Osman ÇAKIR (Düzce)

-----0-----

BAŞKAN – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, ilgili kurumlarımızdan gelen değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları, Komisyonumuzun 24'üncü Dönem, 21'inci toplantısının ikinci oturumunu açıyorum.

Geçen oturumda teklifin tümü üzerine görüşmeler tamamlanmış ve maddelerine geçilmesi kabul edilmiş idi, şimdi teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

BİR ÜNİVERSİTE ADI İLE BİR İLÇE ADININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 81 inci maddesi ile birinci fıkrasında yer alan "Nevşehir Üniversitesi" ibareleri "Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerine söz isteyen arkadaşımız var mı?

Halil Bey, bir söz talebiniz vardı, isterseniz kullanabilirsiniz isterseniz daha sonra da kullanabilirsiniz.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Şimdi kullanayım.

BAŞKAN – Bir önergeniz de var, önerge üzerinde de söz verebilirim, nasıl isterseniz.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Şöyle bir yanlış anlama olmasın arkadaşlar: Mesela "Tillo" isminin Kürtçe olması şeklinde bir iddiaya sahip değilim veya "Tillo" isminin Türkçe olması, Süryanice olması, Sümerce olmasından da çok ilgili değilim. Sonuçta tarihsel olarak teşekkül etmiş bir isim var, oranın halkı orayı "Tillo" olarak biliyor, çevre halkı da orayı "Tillo" olarak biliyor. İşte, belirtildiği gibi belki dünyada da bazı çok özel olarak ilgilenenler "Tillo" olarak biliyor. Bu nedenle -bu isim kaç tarihinde değiştirildi o da biliniyor- bu ismin iade edilmesi gerekiyor, yoksa onun Kürtçe veyahut da Türkçe veyahut da başka bir dil olmasından ötürü onu belirtmedim, bunun bu şekilde anlaşılması lazım. Gerek filolojik olarak gerekse etimolojik olarak bu olaya bakıldığında bunun vicdanan teslim edilmesi gerekiyor, anlatmak istediğim budur.

Bir de şunun üzerinde durmak da yarar var: Biraz bizim zihniyetimizde -Sayın Bakan da belirtti, bir başka sayın konuşmacı da belirtti- bir değişiklik yaşanmalı, her koşulda yaşanmalı çünkü biz bu insanlarla beraber yaşıyoruz, "Kürt" denen insanla, "Ermeni" denen insanla, "Yezidi" denen insanla beraber yaşıyoruz. Biz onların yüzüne baka baka eğer "Anadolu'nun Türkleştirilmesi sürecine katkı sunmalıdır bu yasa." dersek sıkıntıdır, çok doğru olmaz.

Ayrıca, bu "asimilasyon" sözcüğü kullanılıyor, bazen ürkütücü olabiliyor. Asimilasyon iki türlüdür, birisi doğal hâli vardır; bırakırsınız bir insanı, bir topluluğu kendi hâline, üzerinde herhangi baskı oluşturmazsınız, dolayısıyla o süreç içerisinde iyi olan, güzel olan galebe çalar ve orada bir doğal asimilasyon yaşanır yani doğal bir benzeşme yaşanır. Ama siz bunu mesela Tevhidi Tedrisat Kanunu gibi bir yasayla eğer yasaklırsınız, önünü keserseniz bu da zora dayalı bir asimilasyon olur ki bizim karşı olmamız gereken yan burasıdır, bunun altını çizmek istedim. Keza, söz gelimi biz asimilasyondan söz ederken, "dönüştürmek" vesaire gibi sözcükler de kullanıyoruz, aynı zamanda "Türkleştirme" de kullanıyoruz, bunlar doğru değil. Asimilasyonu olduğu gibi, benzeştirmek olarak anlamak lazım, bir Kürt'ü Türk'e benzeştirmek, bir Türk'ü Kürt'e benzeştirmek olarak almak lazım. Öyle alırsak bence daha iyi anlaşılır. Yer yer bu yabancı kökenli sözcük söylendiği zaman tepki gösterilebiliyor. Örnek olsun diye veriyorum: Sıkıyönetim askerî mahkemelerinde biz bazen "askerî yönetim" derken hiç seslerini çıkarmıyorlardı ama "Militarist bir yönetimdi." dediğimiz zaman bağırıp çağırıyorlardı. Bu cümleden olarak, bu "asimilasyon" kelimesi kimseyi çok rahatsız etmemeli, bunun doğal hâliyle zora dayalı hâlini birbirinden ayırmamız lazım. Şimdiye kadar işleyen ve işlenen zora dayalı bir asimilasyondur.

Ayrıca, bir yer eğer bir ismi benimsemişse onu kullanmak lazım. Arkadaşlarımızdan birisi örnek verdi, milletvekili yerine sayılab konuldu tutmadı ama milletvekili sözcüğü neyin yerine bırakıldı? Mebusun yerine bırakıldı ama milletvekili sözcüğü tuttu. Böyle sözcükler varsa, böyle isimler varsa mesela "İzmir" ismindeki gibi, "İstanbul" ismindeki gibi, bunlara da bir itirazımız olmaz ama ısrarla

hâlâ o isim aynı köyde, aynı ilçede, aynı ilde kullanılıyorsa o ismi iade etmekte yarar var, o da bir günlük iştir. Aksi hâlde seksen, seksen beş yıl beklemek lazım bu tartışma şekliyle.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Biz teşekkür ederiz.

Madde üzerinde görüşmeler tamamlandı.

Madde üzerinde bir adet önerge var, şimdi önergeyi okutuyorum:

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1783 esas numaralı Kanun Teklifinin çerçeve birinci maddesine yer alan "Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi" ibaresinden "Nevşehir" ibaresinin çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Halil Aksoy

Ağrı

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutayım?

HALİL AKSOY (Ağrı) – Buyurun gerekçeyi okuyun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Zaten Nevşehir'de bulunan üniversitenin ayrıca "Nevşehir" ismi ile yeniden adlandırmanın bir gereği olmadığı gibi, üniversitenin sadece Hacı Bektaş-ı Veli ismiyle anılması yasanın ve değişiklik amacının ruhuna daha uygun düşecektir.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili Sayın Bakanın bir ifadesi... Yok.

Ağrı Milletvekili Halil Aksoy'un önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi teklifin 1'inci maddesini oya sunmadan önce, biraz önce açıklandığı üzere Türkçe imla kurallarına uygun olması bakımından "Hacı Bektaş Veli" olarak bir redaksiyon talebi ve kanun yapım tekniği ve ifade doğruluğu bakımından teklifin çerçeve 1'inci maddesinde yer alan "maddesi ile" ibaresinin "maddesinin başlığı ile" bir teknik düzeltme şeklinde değiştirilmesinin uygun olacağını mütalaa ediyoruz.

Bu açıklama doğrultusunda teklifin 1'inci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin 1'inci maddesi kabul edilmiştir.

Teklifin 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvelin "Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri" bölümünün 75 inci sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi"

BAŞKAN – Teklifin 2'nci maddesi üzerinde söz isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Madde üzerinde herhangi bir söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 20/12/2012 tarihli ve 6363 sayılı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Nevşehir Üniversitesine yapılmış olan atıflar Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesine yapılmış sayılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1783 esas numaralı Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Avni Erdemir

Amasya

"MADDE 3- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

Osman Çakır

Düzce

EK MADDE 155- 20/12/2012 tarihli ve 6363 sayılı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Nevşehir Üniversitesine yapılmış olan atıflar Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesine yapılmış sayılır."

BAŞKAN – Osman Bey, teklif sahipleri...

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

19/12/2005 tarihli Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Taslak hazırlamada uyulacak ilkeler" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre çerçeve kanunlarda ilgili mevzuata işlenemeyecek ve onun dışında kalarak tek metin olma özelliğini bozacak hükümlere yer verilmez.

Bu açıklama doğrultusunda Teklifin çerçeve 3'üncü maddesinin ilgili kanun olan 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde şeklinde eklenmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN – Düzce Milletvekilimiz Osman Çakır ve Amasya Milletvekilimiz Avni Erdemir'in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeye geçmeden önce madde ihdasına yönelik bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1783 esas numaralı Kanun Teklifinin üçüncü maddesinden sonra aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin de buna göre teselsül ettirilmesini arz ve talep ederiz.

MADDE 4- Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi bünyesinde "Alevi İnanç ve Kültürü Eğitimi ve Öğretimi Fakültesi" adı altında yeni bir fakülte açılmıştır.

Halil Aksoy
Ağrı

BAŞKAN – Bir açıklama mı, gerekçe mi?

HALİL AKSOY (Ağrı) – Gerekçeyi okuyun kısa bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Ya gerekçeyi okuyacağız ya siz açıklayacaksınız, hangisini arzu ederseniz.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Bir iki cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – O zaman söz sizin, buyurun.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Şimdi, bünyesinde bir okulun açılması, bir fakültenin veyahut da bir -Sayın Bakan da belirttiği- araştırma enstitüsünün açılması uygun olur. Böyle bir hazırlık varsa sevindiricidir ama fakülte olmaması için de hiçbir neden yok yani araştırma enstitüsü sanki ortada hiçbir şey yokmuş gibi, sanki yeni bir şey bulacakmışız gibi bir çağrışım yapıyor bana. O nedenle, fakülte olarak düşünülmesinde daha yarar vardır, tıpkı diğerlerinde olduğu gibi.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Konu üzerinde Sayın Bakanın bir açıklaması var mı?

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Sabahki oturumumuzda da Sayın Rektörün hazırladığı bilgi notunun arkadaşlara dağıtılmasını arzu etmemizin bir sebebi de buydu yani zannediyorum o gerekçe, o bilgi notu okunduğu zaman bu beklentilerin karşılık bulacağı enstitüde görülecektir.

Kaldı ki enstitü olması şu bakımdan da bizce uygun: Daha çok lisansüstü çalışmalar için burası. Diğeri, lisans eğitimi çünkü bir duplikasyona, bir ikili uygulamaya da yol açabilir. Bir yanda zaten ilahiyat fakültesi var, edebiyat fakültesi var, tarih bölümü var yani Hacı Bektaş Veli üzerine yapılacak lisans düzeyindeki her türlü araştırma için zaten üniversitenin kadroları müsait ama burada eksikliğini duyduğumuz ve sayın önerge sahibimizin de, Halil Bey'in de beklentisi daha ileri seviyede araştırmalar, çalışmalar yapılması, dolayısıyla bir enstitü bünyesinde olması bizce de uygundur.

BAŞKAN – Ağrı Milletvekilimiz Halil Aksoy'un önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- Siirt ili "Aydınlı" İlçesinin adı "Tillo" olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi var mı? Yok.

Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5' inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6' ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylamadan önce iki konu hakkında görüşünüzü alacağım. Öncelikle komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesini, madde sıralamasının kanun tekniğine uygun olarak yeniden yapılmasıyla ilgili yetki verilmesini ve İç Tüzük'ün 45' inci maddesine göre Mersin Milletvekili Sayın Çiğdem Münevver Ökten, Konya Milletvekili Sayın İlhan Yerlikaya ve Muş Milletvekili Sayın Muzaffer Çakar' ın özel sözcü olarak seçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplantıyı sona erdirmeden önce, 25 Ekim Cuma günü saat 17.00' ye kadar muhalefet şerhlerinin Komisyonumuza iletilmesini rica ediyorum.

Toplantı bitmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.26